

ตำนานพราหมณ์เมืองนครศรีธรรมราช

ตำนานพราหมณ์เมืองนครศรีธรรมราช

ตำนานพราหมณ์เมืองนครศรีธรรมราช

ตำนานพราหมณ์เมืองนครศรีธรรมราช

ตำนานพราหมณ์เมืองนครศรีธรรมราช

ตำนานพราหมณ์เมืองนครศรีธรรมราช

ตำนานพราหมณ์เมืองนครศรีธรรมราช

ตำนานพราหมณ์เมืองนครศรีธรรมราช

ตำนานพราหมณ์เมืองนครศรีธรรมราช

ตำนานพราหมณ์เมืองนครศรีธรรมราช

ตำนานพราหมณ์เมืองนครศรีธรรมราช

ศูนย์วัฒนธรรมภาคใต้
วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช

0006-31260

ตำนานพราหมณ์เมืองนครศรีธรรมราช

VTL8

122 8ค. 2526

59648 ค1

ศูนย์วัฒนธรรมภาคใต้

วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช

จัดพิมพ์เนื่องในการสัมมนาประวัติศาสตร์นครศรีธรรมราช ครั้งที่ 2

วันที่ 25 - 27 มกราคม พ.ศ. 2525

ชื่อหนังสือ

ตำนานพราหมณ์เมืองนครศรีธรรมราช

ชื่อผู้แต่ง

(ไม่ปรากฏ)

ครั้งที่พิมพ์

พิมพ์ครั้งที่สอง

ปีที่พิมพ์

มกราคม 2525

จำนวนพิมพ์

200 เล่ม

ผู้จัดพิมพ์

ศูนย์วัฒนธรรมภาคใต้

วิทยาลัยครุนครศรีธรรมราช

ผู้ออกแบบปก

สันติ แก้วจำนงค์

ร้านเมืองนคร ท่ามา นครศรีธรรมราช

ผู้สนใจสั่งซื้อได้ที่

นายชาญกิจ ชอบทำกิจ

หอสมุดวิทยาลัยครุนครศรีธรรมราช

จังหวัดนครศรีธรรมราช

(สำหรับห้องสมุด)

294.1 ตำนานพราหมณ์เมืองนครศรีธรรมราช.

ก

พิมพ์ครั้งที่ 2. นครศรีธรรมราช,

ศูนย์วัฒนธรรมภาคใต้ วิทยาลัยครุ

นครศรีธรรมราช, 2525.

34 หน้า

1. พราหมณ์. 2. นครศรีธรรมราช-ประวัติ

คำนำ

ดินแดนทางภาคใต้ของประเทศไทย นับแต่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ลงมาจนถึง
ใต้สุดของประเทศ เป็นแผ่นดินที่ยื่นมาจากแผ่นดินใหญ่ลงสู่คาบสมุทรมลายู มีหลักฐาน
ทั้งทางโบราณคดีและประวัติศาสตร์ยืนยันว่า เป็นสถานที่พักพิงของนักเดินเรือมาแต่
โบราณกาลหลายชาติ รวมทั้งพวกพราหมณ์จากอินเดีย

พวกพราหมณ์ที่เดินเรือมาสู่คาบสมุทรมลายูมีหลายพวก บางพวกก็เดินทางต่อ
ไปสู่ทะเลจีนใต้ แต่บางพวกก็ตั้งถิ่นฐานอยู่ในดินแดนทางภาคใต้ของประเทศไทย
การเดินเรือมายังบริเวณนี้คงมีหลายระลอก ดังนั้นจึงปรากฏร่องรอยการตั้งถิ่นฐานของ
พราหมณ์อยู่หลายแห่ง เช่น ตะกั่วป่า ไซยา พัทลุง และนครศรีธรรมราช

เฉพาะในนครศรีธรรมราช หลักฐานทางโบราณคดีหลายอย่างบ่งชี้ว่าพราหมณ์
ได้เข้ามามีอิทธิพลอยู่ตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ 8-12 ทั้งนี้เห็นได้จากเทวรูปพระนารายณ์
สวมหมวก ขี้พบในวัดพระพรหม ตำบลนาสิ้ว อำเภอเมือง จังหวัดนคร
ศรีธรรมราช และเทวรูปพระนารายณ์แบบเดียวกันในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาตินครศรีธรรมราช
รวมทั้งจารึกหลักที่ 28 ในพิพิธภัณฑสถานวัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร เป็นต้น

ยิ่งไปกว่านั้น ในเขตท้องที่อำเภออื่น ๆ ของนครศรีธรรมราช ก็ได้พบ
หลักฐานร่องรอยของพราหมณ์อยู่มาก เช่น ในเขตอำเภอลิขิต และอำเภอท่าศาลา
มีการพบรูปเคารพเนื่องในศาสนาพราหมณ์ทั้งลัทธิไวษณพนิกายแลศิวณิกาย เช่น
รูปพระวิฆณุ ศิวลึงค์ โยนิโหระณะ ในวัดจอมทอง วัดนาขอม วัดเทพราช (อำเภอลิขิต)
และวัดพระนารายณ์ (อำเภอท่าศาลา) เป็นต้น หลักฐานดังกล่าวนี้จึงเชื่อได้ว่าพราหมณ์
เคยมีอิทธิพลอยู่ในนครศรีธรรมราชอย่างมากมายาก่อนแน่นอน

ครั้นล่วงถึงพุทธศตวรรษ 14-16 พุทธศาสนานิกายมหายานก็รุ่งเรืองขึ้นใน
คาบสมุทรมลายู โดยเฉพาะอย่างยิ่งในนครศรีธรรมราชและไซยา แต่อิทธิพลของศาสนา
พราหมณ์ก็หาได้เสื่อมถอยไปไม่ตรงกันข้ามดูเหมือนว่าจะกลับมามีอิทธิพลในทางการเมือง
การปกครองยิ่งขึ้น ดังจะเห็นได้จากการจัดลักษณะการปกครองของนครศรีธรรมราชใน

สมัยดังกล่าว ซึ่งมีการจัดเมืองขึ้นหรือเมืองบริวาร เป็นรูปสิบสองนักษัตร เป็นอาทิ

อำนาจการเมืองและการปกครองของนครศรีธรรมราชได้พัฒนาถึงขีดสุดในช่วงพุทธศตวรรษที่ 17-18 ทั้งนี้เพราะเจ้าผู้ครองนครสามารถตั้งตนและสถาปนาวงศ์ขึ้นเป็นกษัตริย์ ทรงพระนามว่า "พระเจ้าศรีธรรมราชา" แห่งราชวงศ์ "ปัทมวงศ์" ภายใต้รูปแบบการปกครองที่ได้รับอิทธิพลมาจากพราหมณ์ในอินเดีย โดยมีพราหมณ์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการพระราชพิธีต่าง ๆ สืบมา

ด้วยเหตุที่พราหมณ์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการพระราชพิธีของกษัตริย์แห่งนครศรีธรรมราช พวกพราหมณ์ทั้งหลายได้รับการยกย่องจากกษัตริย์และราษฎรเสมอ ทั้งพิธีราชพิธีและพิธีหลวง จึงมีอิทธิพลของพราหมณ์ปะปนอยู่แทบทั้งสิ้น

ตำนานพราหมณ์เมืองนครศรีธรรมราชที่นำมาพิมพ์ในครั้งนี้ ถือเป็นเอกสารสำคัญยิ่งที่จะยืนยันให้เห็นอิทธิพลของศาสนาพราหมณ์ในนครศรีธรรมราชได้ ใจความของตำนานฉบับนี้มีว่า เมืองศรีสมุทรปราการ สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง) เสด็จราชย์ในกรุงศรีอยุธยา ในพ.ศ. 1893 นั้น พอลจากเมืองรามนครได้นำค้ายาที่อยุธยา เทียบกลับได้ไปกราบทูลพระมหากษัตริย์ของพวกตนว่า ยังมีองค์พระนารายณ์อวตารอีกองค์หนึ่งที่กรุงศรีอยุธยา พระเจ้ารามธิบดีแห่งรามนครได้ทรงสดับเช่นนั้นก็ทรงประสงค์จะเจริญพระราชไมตรีด้วย จึงส่งเครื่องราชบรรณาการ คือ เทวรูปพระนารายณ์รูปพระศรีลักษมี รูปพระอิศวร รูปหงส์และชิงช้าทองแดง มาถวายแด่พระรามาธิบดี โดยให้พราหมณ์หาเหล่าพราหมณ์ธรรมนารายณ์เป็นหัวหน้า เดินทางมาสู่กรุงศรีอยุธยา แตะขณะที่เรืออยู่กลางทะเลก็โดนพายุพัดมาเข้าฝั่งที่ปากแม่น้ำตรัง กรมการเมืองตรังก็ได้รายงานไปยังนครศรีธรรมราช เจ้าเมืองนครจึงได้รายงานไปยังกรุงศรีอยุธยา สมเด็จพระรามาธิบดีทรงมีพระบรมราชโองการให้เจ้าพระยาโกษาธิบดีไปรับเทวรูปเพื่อนำประดิษฐานไว้ที่กรุงศรีอยุธยา แต่ปรากฏว่านำไปไม่ได้เพราะเกิดพายุ เมื่อความทราบถึงพระกรรณก็ทรงอนุญาตให้ประดิษฐานไว้ที่นครศรีธรรมราช เจ้าเมืองนครจึงได้นำไปประดิษฐานไว้ที่ตลาดหามาซึ่งมีหลักฐานสืบต่อมาจนทุกวันนี้

ต่อจากนั้นตำนานฉบับนี้ยังได้กล่าวถึงรายละเอียดในการทำพิธีต่าง ๆ สิทธิ พิเศษที่พระมหากษัตริย์ทุกพระองค์ทรงประทานแก่พวกพราหมณ์ ตลอดจนการออก กฎหมายเป็นระยะ ๆ สำหรับพราหมณ์ในรัชกาลต่าง ๆ เช่น รัชกาลสมเด็จพระนารายณ์ มหาราช รัชกาลสมเด็จพระนเรศวร เป็นต้น ตำนานนี้เขียนจบเมื่อวันศุกร์ ขึ้น 14 ค่ำ เดือน 5 ปีชวด (พ.ศ. 2276) ในรัชกาลสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ

จากตำนานพราหมณ์เมืองนครศรีธรรมราชฉบับนี้ ทำให้มองเห็นความเป็นมาของ ศาสนาพราหมณ์ในนครศรีธรรมราชในหลายแง่ด้วยกัน กล่าวคือ

ประการแรก มีการกล่าวถึงเมืองรามนคร บางแห่งเรียกว่า รัมเหตุ รามเหตุ หรือรามราชบุรี หมายถึงเมืองเดียวกัน และตามพระบรมราชโองการของ กษัตริย์เมืองนี้ว่า "...จำให้เอาชื่อพราหมณ์เป็นภาษา 5 เหล่า มอบให้แก่กษัตริย์ นารายณ์เป็นหัวหน้า..."

ข้อความนี้จะหมายถึงพวกพราหมณ์ที่มาจากรัฐทางอินเดียภาคใต้ 5 รัฐด้วยกัน เรียกว่า "ปัญจทรวาท" คือ ทมิฬ กานาริส อันธระหรือเตลุกู มหาราชบุรี และ คุชราต

ประการที่สอง แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างพราหมณ์เมืองนครศรีธรรมราช กับพราหมณ์ในราชธานีที่เป็นไปตามอำนาจทางการเมือง การปกครอง ดังหนังสือของ พระครูพิเชษฐโหราจารย์ หัวหน้าพราหมณ์แห่งกรุงศรีอยุธยา มีไปถึงกรมการเมือง และพราหมณ์เมืองนครศรีธรรมราชว่า ให้ช่วยกันรักษาศาสนาของพระเจ้าไว้ให้ดี ถ้าหากว่าไม่มีคนที่มีความรู้ให้ขอจากต่างประเทศ แต่ต้องพึงพิณในการเลือกบุคคล อีกอย่างหนึ่ง พิธีกล่อมหงส์และอานอักษรรักฤกษ์เป็นพิธียาก ถ้าไม่เข้าใจให้ช่วยกันคัดเลือกพราหมณ์ ไปเรียนที่กรุงศรีอยุธยา

ประการสุดท้าย แสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับศาสนาพราหมณ์ได้ตั้ง มั่นในเมืองนี้ มีระบบและระเบียบพิธีที่ชัดเจน เช่น ในพิธีตรียัมปวายหรือโล้ชิงช้า ในสามปีแรกพระยาโกษาธิบดีไคมาเป็นประธาน มีการแบ่งหน้าที่กันระหว่างพราหมณ์ และกรมการเมืองต่าง ๆ พวกพราหมณ์เองได้รับการยกย่องจากพระมหากษัตริย์ทุก พระองค์ ได้รับการยกเงินไม่ต้องเสียภาษี ได้รับหน้าที่ให้รักษาเทวสถานและควบคุม

ข้ารับใช้ของเทวสถาน ถึงขอความบางท่อนว่า "ข้าหลวงคนเร็วมาไซ้ ผู้ไปมา
เอากิจราชการ อย่ากำไชกข้าพระคนทานชายหญิง 200 นี้
และพราหมณ์พอพรรคพวกลูกหลานออกพระธรรมนารายณ์ พรรคพวกลูกหลานศรีราช
โกเมนทร์...อย่าเรียกเอาสรวยน่านาอากรหัวป่าคาคิน คุกวาย คางอบ เอาไปใช้
ทำเรือมาคน้อยใหญ่ ทำเรือหลวงรบศึกแห่งใด ๆ ก็ดี..."

นอกจากนี้พวกพราหมณ์ยังมีกฎหมายรับรองสิทธิและหน้าที่ชัดเจน ถ้าหากว่าผู้ใด
ทะเลาะกับพวกพราหมณ์ก็จะโดนปรับไหมและได้รับโทษอย่างรุนแรง ถึงขอความที่
ปรากฏในตำนานพราหมณ์เมืองนครศรีธรรมราชตอนหนึ่งว่า

"ถ้า (ผู้ใด) ทุบตีสาหัสก็ดี เถิดหัวแตกสังวาลย์ขาด ชตาทานตก (ถ้า)
ประมาทแทงช้อนแทงหลายครั้งนี้ไซ้ ก็ให้ตัดตีนสินมือ แล้วหว่าปาก
บุคคลใดตร อยู่นั้นให้สันโคษออกจากมณฑลเมืองนั้น อย่าให้อยู่ในวงชีวิต
พระมหากษัตริย์องค์นั้นเลย"

จึงสรุปได้ว่าพราหมณ์เมืองนครศรีธรรมราชซึ่งส่วนใหญ่มาจากอินเดีย ภาคใต้
เมื่อเข้ามาแล้วก็เป็นผู้นำพิธีในราชสำนักของเจ้าผู้ครองนคร เมืองนครศรีธรรมราชลด
ความสำคัญลง พิธีกรรมต่าง ๆ ก็ไปเจริญในราชธานี พวกพราหมณ์บางส่วนก็ได้อพยพ
ไปอยู่ในราชธานีด้วย อย่างไรก็ตามในเมืองนครศรีธรรมราชยังมีพราหมณ์อยู่เป็น
จำนวนมากเหมือนเดิมและยัง เป็นผู้ทำพิธีกรรมต่าง ๆ ให้แก่ผู้ครองเมืองเช่นเดิม
ยังสามารถทำพิธีบวชให้แก่พวกพราหมณ์ด้วยกันได้ ถึงแม้ว่าจะถูกมองว่าด้อยกว่าก็ตาม
ยิ่งไปกว่านั้น เมื่อกรุงศรีอยุธยาเสียแก่พม่าก็ต้องอาศัยตำรับตำราและพราหมณ์ผู้เชี่ยวชาญ
จากนครศรีธรรมราชนั่นเอง จึงทำให้อิทธิพลของพราหมณ์เมืองนครศรีธรรมราชมีมากยิ่งขึ้น
ขึ้น ตั้งแต่ปลายสมัยกรุงศรีอยุธยามาถึงสมัยธนบุรีและรัตนโกสินทร์

ตำนานพราหมณ์เมืองนครศรีธรรมราชฉบับนี้ สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ
ได้ค้นฉบับมาจากนครศรีธรรมราชเมื่อครั้งไปตรวจราชการ ในชั้นแรกทรงตั้งพระทัย
จะตรวจทำคำอธิบายเสียก่อนแล้วจึงจะพิมพ์ แต่ปรากฏว่าทรงติดธุระราชการมาก

ทองหึงคางไว้' ต่อมาเมื่อนายสฤษดิ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา บุตรของอำมาตย์เอก พระยารัษฎานุประดิษฐ์ (สินธุ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา) อดีตผู้ว่าราชการจังหวัด นครศรีธรรมราช มาขอตนฉบับหนังสือสำหรับจะพิมพ์แจกงานศพของบิดา สมเด็จพระยาคำรงราชานุภาพ ในฐานะนายกรัฐมนตรีสยาม จึงได้ทรงมอบตนฉบับ ทำนันทน์เมืองนครศรีธรรมราชให้ไปทำการพิมพ์เผยแพร่ เมื่อ พ.ศ. 2473 ซึ่งถือเป็นการพิมพ์ครั้งแรกของทำนันทน์ฉบับนี้

หลังจากที่พิมพ์ครั้งนั้น ก็ไม่ปรากฏว่ามีการพิมพ์ทำนันทน์เล่มนี้ ขึ้นอีกเลย ระยะเวลาต่อมาเนิ่นนานขึ้น หนังสือนี้ก็ชำรุดสูญหายไปเรื่อย ๆ ผู้สนใจ ศึกษาคนคว้าเรื่องราวเกี่ยวกับพราหมณ์และประวัติพราหมณ์ในนครศรีธรรมราชก็สับสนคลำากขึ้นเป็นเงาตามตัว

ในโอกาสที่วิทยาลัยครุนครศรีธรรมราชได้จัดการสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง "ประวัติศาสตร์นครศรีธรรมราช ครั้งที่ 2" โดยเน้นเรื่องประวัติศาสตร์เศรษฐกิจ และสังคมของนครศรีธรรมราชเป็นประเด็นสำคัญ ศูนย์วัฒนธรรมภาคใต้ วิทยาลัยครุ นครศรีธรรมราชจึงได้จัดพิมพ์ทำนันทน์ขึ้นอีกครั้งหนึ่ง โดยอาศัยหนังสือที่ระลึกงานศพ ของอำมาตย์เอก พระยารัษฎานุประดิษฐ์เป็นต้นฉบับ เพื่อเป็นการต่ออายุและขยาย จำนวนหนังสือให้แพร่หลายไปจากเดิม อีกทั้งเป็นเอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง ดังกล่าวไปในตัว

ศูนย์วัฒนธรรมภาคใต้ วิทยาลัยครุนครศรีธรรมราชขอขอบพระคุณเจ้าภาพ งานศพ อำมาตย์เอก พระยารัษฎานุประดิษฐ์ (สินธุ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา) ผู้จัดพิมพ์หนังสือทำนันทน์ฉบับนี้ และขอขอบคณาสาขาสหประชาชาตินครศรีธรรมราช ที่กรุณาให้ยืมต้นฉบับไปพิมพ์จนสำเร็จเป็นเล่มดังที่เห็นอยู่นี้

ศูนย์วัฒนธรรมภาคใต้

วิทยาลัยครุนครศรีธรรมราช

ตำนานพราหมณ์เมืองนครศรีธรรมราช
(พิมพ์ตามฉบับ)

ศรีศุภมัศกฤต 1251 ศกปี⁽¹⁾ ประณมณ จัปเดิมบูรพาการ
ก็มีตำนานคราอยู่ฝ่ายปัจฉิมทิศา ซึ่งกรุงราชมหนนครวรวงษาศา สมเด็จพระเมรินทร์สุริย
ธิบตี สยมภูวนารณกนิทร ไตรโลกโลกาภไทยพรหมเลงโสฬศ ปราภุศคทาษ
ว่าได้เสวยราชสมบัติเป็นเจ้าเมืองรามราชมหนนครอันมหิมา⁽²⁾ อยู่จำเนียรกาลหึ่งนาน
จึงถึงเกษมโสฬศ ฦวัน 15 ค่ำ มเสงนักษัตร แลเวลาใกล้รุ่งแตกแสงทอง สุริยส่อง
ทั่วโลก เสด็จลีลาลวงพนไปซิมคลาศ เทวศักราชได้ 691 เป็นประณมอาศ จึงสมเด็จ
เป็นเจ้ารามาริราช เสวยราชสมบัติแทนอยู่ จำเนียรกาลโดยวารบาฬีได้ 21 ปี
ประกอบด้วยฤทธิเคชะมหิมา เอกพลโยธา จตุหารสามารถ เมื่อถึงในศักราช
712 ปีชาลนักษัตร⁽³⁾ สมเด็จพระคณารายณ์เป็นเจ้า รามาริธิศรีเอการิราช
ประคิษฐอยู่กรุงพระมหนนครศรีอยุธยา มหาคิลกภพรัตนราชธานีบุรีรมย์สมบุรณ์เสด็จ
อยู่เสวยราชสมบัติประกอบด้วยพลโยธาเป็นเอกราช มีฤทธิสามารถบรมสุขแกวานิช
ทั้งหลายหมุ่หนานาประเทศ เมื่อจะบังเกิดเหตุมีนายสำเภาผู้หนึ่งเอาเภตราลำหนึ่ง
บรรทุกสิ่งของใช้ไปมาแต่เมืองรามราชมหนนคร แลเอาสิ่งของมาจำหน่ายเมืองนคร
ศรีอยุธยาเสร็จแล้วแลนายสำเภาใช้ไปกลับคืนไปเมืองรามราชมหนนคร แลนายสำเภา

(1) มหาศักราช 1251 ปีมเสงตรงกับจุลศักราช 691 ครึ่งพระร่วงสุโขไทย

(2) พวกพราหมณ์เมืองนครศรีธรรมราชว่าตนสกุลมาแต่เมืองรามนคร
ที่เรียกว่า รามราชมหนนครในนี้เป็นแต่โวหาร พวกพราหมณ์ไทรคจารย์เมืองพัทลุง
ว่าตนสกุลสืบมาแต่เมืองพราณสี สอดไค้ความว่าเป็นจังหวัดอันเดียวกันนั่นเอง
วังอันเป็นที่ประทับของเจ้าผู้ครองนครพราณสี ยังเรียกวารามนครอยู่จนทุกวันนี้

(3) ตรงปีสมเด็จพระรามาริธิศรีพระเจ้าอุทองสร้างกรุงศรีอยุธยา

เอาของกำนันขึ้นถวายลอบงูสี พระนารายณ์เป็นเจ้ารามาริราช มีพระราชโองการ
 ตรีสวา ไปเถิงเมืองโคแล้วกลับคืนมา แลจึงนายสำเภาธิบดีพระราชโองการกราบ
 ถวายบังคมทูลว่า ข้าแต่พระกรุณาไปเถิงเมืองศรีอยุธยาแล้วกลับคืนมา แลองค์นารายณ์
 รามาริราชตรัสถามว่า พระยาเจ้าเมืองช้อโค แลนายสำเภาธิบดีพระราชโองการ
 กราบทูลว่า ทรงพระนามชื่อนารายณ์รามาริราชก็ แลองค์นารายณ์รามาริราชมีพระราช
 โองการ ให้โทรพญาจารย์คุมตำราเทวาทะทำนายว่าจะเกิดนารายณ์เป็นเจ้าสอง
 พระองค์ แลองค์นารายณ์รามาริราชทำพระไมตรี ตรีสวาให้ทหารทั้งสี่คน เอาเครื่อง
 บินจักรภณท์ เอาไปถวายแก่องค์นารายณ์รามาริราชก็ แลจึงทหารทั้งสี่รับพระราชโองการ
 ถวายบังคมอำลามาควยฤทธาในทางอากาศ ก็เถิงเมืองนครศรีอยุธยา แลจึงทหาร
 เข้าไปสู่พระราชมนเฑียร ขึ้นบนที่กั้นขององค์นารายณ์รามาริราชก็เสด็จบรรทมหลับอยู่
 แลจึงเกิดอัศจรรย์แก่ทหารนั้นให้คืนตายมือตาย เป็นใบ้เงื่องแน่นอยู่แก่ทหารทั้งสี่
 ก็เห็นเป็นสี่พระหัตถ์ ประจุหนึ่งองค์พระนารายณ์รามาริราชซึ่งไขมา แลสมเด็จพระเจ้า
 นารายณ์รามาริราชก็ขึ้นพระองค์ ทอดพระเนตรเลงแลเห็นทหารทั้งสี่ แลทรงพระราช
 โองการตรัสถามจตุทหารว่า มาแต่สถานที่ใด แลจตุทหารรับพระราชโองการกราบ
 ทูลว่า มาแต่เมืององค์นารายณ์รามาริราชใช้ให้เอาเครื่องบินจักรภณท์มาสู่โพธิสมภาร
 เป็นพระไมตรี แลองค์นารายณ์รามาริราชก็มีโพธิสมภาร ทั้งพระฤทธิโยยนิคีคือค่วย
 พระนารายณ์รามาริราช แลทรงพระกรุณาตรัสถามนายตำรวจให้หาเจ้าพญาโกษาขึ้น
 บนที่แลมอบจตุทหารทั้งสี่ไปรักษาไว้เฝ้าฯ แลเจ้าพญาโกษา นำจตุทหารขึ้น
 ถวายบังคม แลมีพระราชโองการตรีสวาแก่ทหาร จะกลับคืนไปเมื่อใด แลนาย
 จตุทหารรับพระราชโองการกราบทูลว่า แล้วแต่จะทรงพระกรุณา แลองค์นารายณ์
 รามาริราช มีพระราชโองการ ตรีสวาให้นายพระคลัง เอาบินจักรภณท์ส่งให้จตุทหาร
 เอากลับคืนไปเมืองรามราชคอบพระไมตรี แลนายจตุทหารทั้งสี่กลับคืนไป แลองค์
 นารายณ์รามาริราชตรัสถามจตุทหารทั้งสี่ว่า ภูณารายณ์เทวาทะปสนขององค์นั้นยังอา
 แลจตุทหารรับพระราชโองการ กราบทูลว่ามีไคร้ แลองค์พระนารายณ์รามาริราช
 ทรงพระราชโองการ ตรีสวาให้ทหารกลับคืนไปทูลส่นองเล่า แลทหารรับพระราชโองการ

กลับคืนมาสู่องนารายณ์รามาริบัติแล้จุฑาทหารถวายบังคม ก็กราบทูลว่า องค์นารายณ์
เทวรูปสนองทางองค์พระเป็นเจ้าอหวิยังดา แลองค์นารายณ์รามาริบัติทูลถามว่า
แกจุฑาทหาร แลองค์นารายณ์เทวรูปสนองทางพระองค์ทรงเรานี้หามิได้แล้จุฑาทหาร
รับพระราชโองการอำลาขึ้นไปด้วยอุทหาในอากาศถึงเมืองรามราช แลทหาร
กราบทูลแด่องค์นารายณ์รามาริราช ว่าองค์นารายณ์เทวรูปสนองทางองค์สำหรับ
โพธิสมภรณ์นั้นก้หามิได้ แล้วแต่จะแต่งไปไว้สนองทางองค์ แลองค์นารายณ์ราม
าริราช ทูลให้นายตำรวจเบิกเอาปืนจักษุวรรณส่งให้แก่นายวันการเอาไปหล่อในเมือง
วารามิณครเสร็จแล้ว แลนายวันการเอามาส่งให้นายตำรวจ ๆ กราบทูลแด่องค์
พระนารายณ์รามาริราช มีพระราชโองการ ให้นายตำรวจรับเอาองค์พระนารายณ์
เทวรูปพระศรีลักษมี พระมเหศวรียบรมหงษ์ ชิงช้า ทองแดง เอาลงบรรจุ
เกศราแล้ว แลมีพระราชโองการ ให้จัดเอาชีพอเปนภาษา 5 เหล่ามอบให้แก่
ธรรมนารายณ์เปนนาย ให้คุมชีพอ 5 เหล่ารับเอานารายณ์เทวรูปเอาไปกรุง
นครศรีอยุธยาไว้สำหรับโพธิสมภรณ์สนองทางองค์สมเด็จพระนารายณ์รามาริบัติ

แลเรือทองพยุ ชักเข้าปากน้ำตรัง แลกรมการบอกหนังสือส่งข่าวมา
ถึงเมืองนคร จึงเจ้าพญานครคึกคักด้วยพระหลวงกรมการ สั่งให้ตำรวจมหาดไทย
ให้ออกไปรับองค์พระนารายณ์เทวรูป พระศรีลักษมี พระมเหศวรียบรมหงษ์
แลผดุงธรรมนารายณ์ชีพอเบญจภาษานั้นเข้ามาเมืองนคร ไว้ตำบลสันทรันฝ่าย
ปัจฉิมเมือง แลเจ้าพญานครกรมการบอกหนังสือไปถึงเจ้าพญาโกษา เอากราบ
ทูลลของขูลีว่า ว่าองค์พระนารายณ์เทวรูปซึ่งมีพระราชโองการทูลไปแกจุฑาทหาร
นั้นแลบัดนี้เข้ามาถึงนคร แลองค์นารายณ์รามาริบัติ มีพระราชโองการให้เจ้า
พญาโกษา แต่งเรือใหญ่ลำหนึ่งเรือ่น้อย 6 ลำเอาออกไปเมืองนคร จอดไว้
ตำบลปากน้ำนครดา แลเจ้าพญาโกษา เจ้าพญานคร พระหลวงกรมการ
ไปรับองค์นารายณ์เทวรูปลงเรือเอาไปไว้สนองทางพระโอรสโพธิสมภรณ์เมือง
ศรีอยุธยา แลเกิดอัศจรรย์ลมพายุพัดเปนมอกเมฆมืด 7 วัน 7 คืน แลมาหา
พระนารายณ์เทวรูปให้ฤมิตรแก่เจ้าพญาโกษา ว่าเราเสด็จอยู่เมืองนคร

เหตุว่าหากแก้วมีสาริกิสีราต้องเทวาท่านายจึงรูวามายา พระนารายณ์เทวรูปเสด็จ
 อยู่เมืองนคร แลเจ้าพญาโกษาแต่งเครื่องพลีกรรมถวาย แดงคพระนารายณ์
 เทวรูป แลพยุหะจึงคลาย แลเจ้าพญาโกษา เจ้าพญานคร พระหลวงกรมการ
 คัดพร้อมกันแต่งสถานตำหนักรับไว้ปากน้ำนครรดา มอบมแดงธรรมนารายณ์ยกบัตริ
 มหากไทยรักษา แลเจ้าพญาโกษา แบ่งเอาชีพอั้งหนึ่งลงเรือกลับคืนเขาไปถวาย
 บังคมกราบทูลว่าชาลของขลุ่ยรับเอาองค์พระนารายณ์เทวรูป บรรจุมารเรือโดยฤกษ์
 เกิดหมอกเมฆอันทึบการลมพายุหะพัด แลให้ฤกษ์กรแกชาทูลของขลุ่ย ว่าเราจะอยู่
 เมืองนคร แลองค์นารายณ์รามาริบัติกราบพระฤไทยแล้ว แลมีพระราชโองการ
 ตรัสสั่งแก่เจ้าพญาโกษาให้แต่งตราบอกไปแก่เจ้าพญานครแลกรมการ เห็นที่ใดสมควร
 ให้แต่งสถานรับไว้เป็นสักกีสยามแก่แผ่นดินเมืองนครเกิด แลเจ้าพญานคร พระหลวง
 กรมการคัดพร้อมกันแต่งสถานเสร็จแล้ว พระนารายณ์เทวรูป พระศรีลักษมี
 พระมเหศวรียัมรมหงษ์ ซึ่งชาทองแดง เอาขึ้นไว้ท้ายเมืองคำบลทามา แลมอบ
 ให้มแดงธรรมนารายณ์รักษา แลเจ้าพญานคร พระหลวงกรมการตอบตราบอกเขา
 ไปถึงเจ้าพญาโกษา ฯ เอาทูลของขลุ่ยพระบาทว่าซึ่งมีตราออกไปให้พญานครแต่ง
 สถานแล้ว รับเอาพระนารายณ์เทวรูปขึ้นไว้ท้ายเมืองคำบลทามา มอบให้มแดง
 ธรรมนารายณ์รักษา

แลองค์นารายณ์รามาริบัติ ตรัสว่าจารีตธรรมเนียมพระนารายณ์เทวรูป
 ทำเป็นประการใด แลเจ้าพญาโกษาธิบัตติถามชีพอเบญจภาษาแล้วกราบทูลว่า
 เดือน 12 แรมค่ำ 1 ไคฤกษ์ กะตีกาโรหิณีฤกษ์ พระอาทิตย์สงกรานตถึงราศี
 พิจักให้ตามตะเกียงลดไม้เทพทัน แลให้นับแต่แรม 2 ค่ำไป 29 วัน เป็นกรติมมา
 สาสนับไป 28 วัน แลให้ชีพอพรหมณ์ 5 คน เร่งการพิธีเตรียมปลา (ครี๋ยบพวย
 ตรีปาวาย) ไว้ถวายเขาเมาเขาตอกแดพระนารายณ์เทวรูป แลพรหมณ์ 4 คน
 อานหนังสืออวยไชยพรถวายพระราชกุศลตามสงกรานต พระอาทิตย์ไปทุกวัน

แลองค์สมเด็จพระนารายณ์มหาราชมีพระราชโองการตรัส ว่า ครั้นเดือน
 อ้ายแรมค่ำ 1 ตกแก่พญาโกษา แลทรงกรุณาให้พญาโกษาออกมาจัดการ
 แลหัวเมืองให้รับงานรายวันเป็นอันคืบตามทรงพระกรุณา แรม 2 ค่ำตกแก่พญานคร
 ชุมนาคชั่งแกงต่าง แรม 3 ค่ำ ชุมนกรมลูกชั่งแกง แรม 4 ค่ำ พระศรีราช
 สงครามรามภักดีปลัดแกงเอง แรม 5 ค่ำตกหลวงเทพเสนาแกง แรม 6 ค่ำ
 ตกชุมนครนอกแกง แรม 7 ค่ำตกแก่รัตนบุรีนุโคตแกง แรม 8 ค่ำไทยบุรีไชย
 มนตรีแกง แรม 9 ค่ำชุมนแก้วไกรภักดี ชุมนไชยเสวีรฐแกง แรม 10 ค่ำ ชุมนแพ่ง
 ชุมนศรีราชวังเมืองกรมเมืองแกง แรม 11 ค่ำ พิศราชบุณย์ชุมนลิกสุเรียนแกง
 แรม 12 ค่ำ พิริยคงพิริยณนธแกง แรม 13 ค่ำ ฌแกงสีกาเกีย สภาลักจัน
 ฌแกงคำพญาริยแกง แรม 14 ค่ำ ท้าวบุณิราชบุตร นางเพชรราชัยแกง แลมี
 พระราชโองการทรงพระกรุณา ว่า ครั้นเดือน 12 แรมค่ำ 1 วันตามสเกียงเป็น
 พนังงาน ชุมนราชภักดีธรรมเมสวาน (คณศวรร) แกงเข้าเฝ้าเข้าตอกเทียนหนึ่ง
 น้ำจันทสองเตาผาขาวสองผืน เทียนประนม 200 หนักเสมอณแหลม +1
 น้ำมัน 26 แล่ง ตกณแกงเวศนุภักดี หมายพร่าวกล้วยยอถ่วงพุดทราหัวมัน
 ลูกแกงเข้าคุ่มหมากพลู ฌสิ่ง 400 ตกณแกงรักษาไพร่แกง เพ็นดินทางราชวัตร
 ฉัตรตรงตกณแกงรัตนนารายณ์ ไม้เทพตัน 4 อันพันผาขาวคิกตาอ้อยตกแกงาสู่เทพ
 ฌแกงธรรมนารายณ์ ทำปากศรีนาทักนิมาบูชาตามถวายแก่พระนารายณ์เทวรูป
 ตกแกงเส้นทองแดงใส่น้ำมันให้วิศการไว้เหนืออาศรัยงาช้างหน้าสถาน 3 วัน ให้นครบาล
 มหาไทรรักษา แลอุทิศแกงสาบาลไว้ว่า ครึ่งพันแต่เดือน 1 สองสามวันแล้วอย่า
 สุ่มไฟในทาลานาสถานพระนารายณ์เทวรูปจะเกิดหิมพิศม์นิภัยพินาศ แลเหตุว่า
 นารายณ์ทรงจักรพระเพลิง

แลมีพระราชโองการให้เจ้าพญาโกษาแกงเข้าเฝ้าเข้าตอกเทียนหนึ่ง
 น้ำคอกไม้ลายจันทร์คนทือ ผาขาว 3 ภดสาต ขาว 40 ผืน เทียนประนม
 400 หนักเสมอณแหลม +1 ทราสังน้ำมันหมายพร่าวพเนียงหนึ่ง หมายพร่าวสุก
 400 บรรทุกเรือออกมาเดือน 12 แลเจ้าพญาโกษาออกมาถวายทุกปี ฌลาผลกล้วย

อ้อยถ่วงาพุทธราเข้าคุ่มหมากพลูสเมอนลึงละ 400 เกบเอาตลาดทามาสำหรับ
งาน พญาโกษาขึ้นแทสถาน เหวารูป แลหมุ่พนักงานรายวันทั้ง 14
งานแต่งประจุหนึ่งงานเจ้าพญาโกษา

เจ้าพญาโกษารับพระราชโองการ แต่งถวายพระราชกุศลสามชวบ
เอาออกมาเดือน 12 มฤสมคัลันลมพัด เรือทองพยุชเข้าปากน้ำทนม
แลพญาโกษาให้บอโชนเอาขามาเรียนแก่เจ้าพญานคร แลพญาโกษาขึ้นเคียบก 10
วันมาถึงเจ้าพญานครสั่งให้ตำรวจคนทำแทนรองงานรายวันเจ้าพญาโกษาเมื่อทองพยุเสีย
กลางทะเล แลครั้นแล้วการพิธีถวายพระราชกุศลแล้ว เจ้าพญาโกษากลับเข้าไปเมือง
ศรีอยุธยา

แลครั้นเดือน 4 เจ้าพญานครพระหลวงกรมการคิดพร้อมกัน แต่งผแดง
ธรรมนารายณ์ ผแดงศรีกาเกีย สเภาลักจันลงเรือคอกไม้ทองเงินเข้าไปถึงเจ้า
พญาโกษา ๆ ตามผแดงธรรมนารายณ์ ผแดงศรีกาเกีย สเภาลักจัน ว่าเคื่องลึงใด
จึงเข้ามา ผแดงธรรมนารายณ์ ผแดงศรีกาเกีย สเภาลักจัน อวยไชยพรวางงาน
รายวันซึ่งพระกรุณาแต่งผเมืองศรีอยุธยาเ้าไปเดือน 12 มฤสมคัลันลมเกิดอันทราย
จะเสียธรรมเนียมคำพระราชโองการซึ่งอุทิศไว้สำหรับเมืองนคร แลพญานคร
พระหลวงกรมการคิดพร้อมกัน ให้หาพระกรุณาเข้ามารับงานเอาออกไปทำผเมือง
นคร แลพญาโกษานำผแดงธรรมนารายณ์ ผแดงศรีกาเกีย สเภาลักจันขึ้นถวาย
บังคมลงของธุลีพระบาท และมีพระราชโองการตรัสถามว่าพรหมใดแปลกหน้าขึ้นมา
แลพญาโกษากราบทูลว่า ผแดงธรรมนารายณ์ ผแดงศรีกาเกีย สเภาลักจัน รักษา
สถานนารายณ์เหวารูปอยู่ปากน้ำไ้ เข้ามาอวยไชยพร ว่าพระหลวงกรมการคิดพร้อม
กันให้เข้ามารับเอาไปทำผเมืองนคร ถวายแดพระนารายณ์ พระอิศวรเหวารูป
ถวายพระราชกุศลเข้ามา แลองค์นารายณ์รามาริบัติ ตรัสทรงพระกรุณาเห็นชอบ
ควยพญานคร และมีพระราชโองการว่า ผแดงธรรมนารายณ์ ผแดงศรีกาเกีย
ลักจันสเภา เอาไปทำผเมืองนครเถอ

แลทรงพระราชโองการ ให้แต่งธรรมนารายณ์ เป็นออกพระธรรม
 นารายณ์เวทภักดีศรีรัตนโกษา แลพระราชทานให้แต่งศรีกาเกีย สเกาลักจัน
 เป็นออกพระศรีราชโภเบนทรนรินทร์ภักดีศรีอาคมขุนนมแลพระราชทานคาบบางบ่อโชน
 แลหลั่นสามคู สำหรับที่นั้น แลตรา ประติอักษร เทพลาถือบัวนั่งหัดมาบนแทนดวง
 หนึ่ง ถือตราคอกบัวบานดวงหนึ่ง แลให้ค้นหามาเกาอี้ปัดทองฉลักตุ้มกลึงทั้งสองชั้นอัน
 หนึ่งสำหรับพระเทวารูป ปีกลองของขานสองสำหรับ สัพโชนแดง 6 คัน จามร
 3 คู ทานตระวัน 6 คัน ชงเทียวแดง 2 แลทองคำที่สร้อยตาย คอกไม้หัก
 เกือกกรองบาท จำปาพวง มงกุฎเครื่องทรง ถวายพระนารายณ์ศรีวรเทวารูป
 เป็นทองผบางหนัก สามคำดิ่ง สองบาท สองสลึง ทาสั่งขี้นาฏยาชาวญุก
 แวนกยุงกว้าง 2 ศอก ยาว 5 ศอก สองผืนจตุรัสเท่ากัน ญุกควาผืนหนึ่ง
 ตแขงแสงทองแดงจุน้ำมัน 16 แลงใบหนึ่ง สักทองแดงทวงเขาเนาเข้าคอกใบหนึ่ง
 ภังสีห์ 8 ลูก สั้งขี้น 2 คู แตร 2 คัน สั้งขี้น้ำ 2 ใบ คนทีกลม 2 ใบ
 หุบเทพ 2 คัน กลดตาบในหนึ่ง กิ่งคันหนึ่ง แลองค์นารายณ์รามาริบัติ ทรงพระ
 กรุณาให้นายตำรวจเกณฑ์ในจักเอาชาวส่วยหญิงชาย 200 ให้พระทานเอาออกมา
 ไว้วัดศาสนาเป็นข้าพระเทวารูป มอบให้ออกพระธรรมนารายณ์ ออกพระศรีราช
 โภเบนทรคุมมาไว้ถือนเครื่องพทานสำหรับพระราชพิธีถวายพระราชกุศล

แลมีพระราชโองการตรัสแก่นายตำรวจให้หานาหมื่นนาแสนนายแวง
 มหาเล็ก เจ้าพญาแลพญาทั้งพร้อมกัน แลทรงกรุณาตรัสว่าข้ามหาบ่อโชนัก
 การชาวพระพุทธิสาชหาทาสไพรพระหลวงกรมการ ชาวชาวไพรสืบบาญพลเมือง
 เสมียนนักการผู้มียศถาศักดิ์ แล้วถูกขุนหัวเมืองแลแขกจีนไปมา ฝรั่งนานา
 ประเทศก็ คือแม่ว่าพ่อจัวไทยต่าง ๆ ภาษาก็ แลไพร่สังกัดพันซึ่งเรากล่าวมาทั้ง
 นี้ก็ เข้ามาสมรสควยแม่ว่าพ่อจัวคนพาทาน ข้าพระนารายณ์พระอิศวร แลข้าพ
 พราหมณ์ก็ มีลูกหญิงชายเท่าใด ๆ ก็ อยาให้แบ่งปันไปแก่แม่ว่า พ่อจัว
 ส่วยข้าพระพุทธิวิสาค ข้าทาสไพรพระหลวงกรมการชาวชาวไพรสืบบาญสินทาน
 พลเมืองเสมียนนักการ ผู้มียศถาศักดิ์ ลูกขุนหัวเมืองจีนแขกไทยฝรั่งนานาประเทศนั้น

ให้คงแก่แม่วัว พ่อวังชาพระนารายณ์พระอิศวรชีพพรหมจึงสิ้นตามเดิม สไหมย
ฝ่ายแม่วัวพรหมชีพพรหมพระนารายณ์พระอิศวร เทวารูปนั้นเกิด

อนึ่งแม่วัวพ่อวัว เดิมชีพพรหมชีพพรหมเอาไปสมรสด้วยผู้มียศศักดิ์
ลูกขุนหัวเมือง เสมียนไพร่แลไพร่ชาพระพุทฺธิสาคราษฎรไทยฝรั่ง
นานาประเทศก็ดี ไพร่สมสังักพันซึ่งเรากลาวมานี้ ถ้ามีลูกชายหญิงเท่าใด ๆ อย่า
ให้แบ่งปันนั้น ให้ทำประจักษ์หนึ่ง ตามมีพระราชโองการตรัสนี้เกิด

อนึ่งตรัสว่า พรหมชีพพรหมผู้ใด ๆ เกิดวิวาทด้วยเงินแขกไทยผู้ใหญ่กรรมการ
ผู้ใด ๆ นานาประเทศก็ดี เกิดวิวาทหุบดองตีด้วยไม้กระบองท่อยช่วยอิฐด้วยไม้คอน
สับด้วยอาญาเหล็กอันมีคมหาคมนิโลกก็ดี ทำร้ายเข้าลักคราจราลาญลากในถนน
หนทางศาลาชุมนุมในบ้านบนเรือนให้เข้าพอกหัวตกล้างวาลขาดหูขาดก็ดี ที่ให้หัวแตก
ให้ไหมเอาสุพรรณกนกเกศา หักกันสังวาลทอง หวีทองแล สิ่งละร้อย ถ้าโลหิต
ตกให้ชุกหลุมทุก 4 ศอก กว้าง 4 ศอกให้ไหมด้วยทองนพคุณ เอาใส่ลงขังโลหิต
ตกจงเต็ม ถ้าแลมิได้ให้พลด้วยเสมามณฑลเมืองนั้นด้วยลวดเงิน 9 รอบ ลวดทอง
9 รอบ แลบูชาเทพาพันหนึ่ง พันอไทยโห่สังเวชโลหิตตกในเมือง

แลทรงพระกรุณาเอน้ำคนทักเบื่องขึ้นอธิษฐานสาบาลว่า เจ้าพญา
พญา พระ หลวง กรมการ สัศดี มหาคไทย หัวเมือง อำเภอ สิบ
ร้อยอายุศักดิ์ดี ข้าหลวงคนเร็วมาไซ้ ผู้ไปมาเอากิจราชการอย่าก่อโทษข้าพระ
คนทนายหญิง 200 นี้ แลพรหมชีพพรหมพวกลูกหลานออกพระธรรมนารายณ์
พรรคพวกลูกหลานออกพระศรีราชโกเบนทร์ อย่าเอไปใช้ในงานสัพมาตรา
งานโยธาตัดหนึ่ง วังช้าง คูไร้ไต้แลสงครามรักษาปากน้ำเผ่าคานคองงานสำเร็จ
อย่าเรียกเอาสรวาย นานาอากรหัวป่าคาคินคูควายคางอบ เอาใช้ทำเรือมาคน้อยใหญ่
ทำเรือหลวงรบศึกแห่งใด ๆ ก็ดี คนทนายพรรคพวกลูกหลานออกพระธรรมนารายณ์
พรรคพวกลูกหลานออกพระศรีราชโกเบนทร์ชีพพรหมชาพระเทวารูป ไปเบิก
สร้างทำไรนาสวนในที่ตำบลใด บรรดาขึ้นแก่หัวเมืองใด ๆ ก็ดี ณที่เล่นทุบาก็ดี
ให้ห้ามเจ้าเมืองผู้รั้ง พระหลวงกรมการอำเภอหัวเมืองอย่าให้เรียกเอาสรวายเรียไร

เอนำเหล่าเขาหอเชิงเรือนำนาอากรขนอนตลาดหัวป่ามันกินจังกอบหัวพวงหัวรอ
หัวหลักหัวคอหัวล้อหัวเกียนค้ำบสารรักษาคานาบาญแลสิ่งใด อย่างำโขกจับเปิดตีโก
นอนไฟรักษาหัวลงคนเร็วมาไว้หักผลาผล เก็บเอาเครื่องพัศุ น้อประดับเก็บ
ทรัพย์เงินทองเครื่องสุวรรณพัศุของพราหมณ์ชื่อพอน พอนพานอย่าเอาเข้าในพระคลังเป็น
หลวง อย่าให้แตกตื่นหนีเข้าป่าคงสูญเสีย ให้อยู่สุขเย็นใจ

อนึ่งสถานที่ตั้งพระเทวารูป ให้นายตำรวจแลเจ้าพญาโกษาแก้วบ้าน
ฝ่ายทอออกสตก เป็นสามแถวซ้ายขวาเป็นตาจตุรง 22 บ้าน ขึ้นแก่พระนารายณ์
พระอิศวร เทวารูป ฝ่ายอุครทอออกวัดเสมามืองแล่นไปทักษิณเอาทลาพาขอม
เป็นแคน มีบ้านสวนคอกไม้ทอควยบ้านที่เข้าแล่นไปหนบูรพถึงกำแพงทอควยบ้านไอยวารี
แล่นไปอุครทอควยสุริวารีบ้านสุริวารีแล่นไปเข้าปัจฉิมทอควยทลาหลวงวัดเสมามือง
แต่อุครแล่นไปเอาทักษิณ หัวนอนพระเทวารูปมีสวนคอกไม้ ผแดงกรีกักก้อยมีพลี
แล่นเข้าบ้านผแดงรามราชแลบ้านฝ่ายอุครควยทลาหลวง ผแดงรัตนทรายอยู่พลี
กลาง 3 วา แล่นเข้าบ้านกาเกียรจมี มีประตูเข้าในพระเทวารูป ฝ่ายสตกทรา
หลวง ปัจฉิมแก้วบ้าน 3 แถวเป็นตาจตุรง 10 บ้านขึ้นแก่พระเทวารูป แด่วัดเสม
มืองแล่นไปทักษิณ เอาทลาพาขอมเป็นแคน ฝ่ายปัจฉิมถึงกำแพงเมืองอุครมุมวัด
เสมามืองไปปัจฉิมมีพลีกว้าง 3 วา แล่นเข้าบ้านออกพระศรีราชโกเบนทรหลังพระ
พุทธคเณศแล่นไปปัจฉิมบ้านพิริยคำพญารียมีพลีแล่นเข้าบ้าน เอากำแพงเป็นแคนบ้าน
ผแดงรามกรีกมีพีเข้าบ้าน 2 ผแดงกาเกียรจบ้านพิริยทะหนึ่ง บ้านพิริยลักจันนูนี
บ้านพิริยสเคียมมีพลีกว้าง 3 วา มีประตูเข้าในพระอิศวรฝ่ายอุครมีพลีกว้าง 3 วา
แล่นไปทักษิณเอากำแพงเมืองเป็นแคนสตกวัดเสมามืองบ้านพิริยน้อย ฝ่ายปัจฉิม
บ้านผแดงบัว ฝ่ายอุครบ้านผแดงแล่นไปเอากำแพงเมืองเป็นแคน แลทรงพระกรุณา
ให้หาอำเภอดหัวเมืองขุนเมืองนครบาล อย่าให้รับราชบาทวัดไม้ไผ่ตนกลดวยออย
เก็บเอาลูกไม้ผลาผล ไม่ครกสากเครื่องอัญมณีในบ้านสีพราหมณ์ให้เป็นอันยาก

อนึ่งถ้าชาวบ้านซึ่งเราพาท่านให้ช่างฝ่ายสกกตออก 22 บ้านแลพรรคพวก
ลูกเมียชีพอพรหมณ์ พระศรธรรมณราย พระศรีราชโกเบนทรข้าพระเทวารูป
ทองคคิกรทรวงแพงอาญาธรรมนาธิกานนครบาล มิได้ตาย ห้ามผู้รังพระหลวงกรม
การหัวเมืองนครบาลอำเภอยาเอาไปว่ากล่าวพิจารณากรมอื่น ให้ออกพระธรรม
ณราย ออกพระศรีราชโกเบนทรให้เอวากล่าวณกรมเพชริญาให้สำเร็จแจ้งขาด
ในที่พระเทวารูป

อนึ่งคนพาท่านก็ ชีพอพรหมณ์พรรคพวกลูกหลานออกพระธรรมณราย
พรรคพวกลูกหลานออกพระศรีราชโกเบนทร พิริยคำพญารีย ข้าพระเทวารูป
ไปทำมาหากินสร้างสวนไร่นาในที่ใด ที่เลนทุบบาบทกั ในที่โคบรรคขึ้นแก่หัวเมือง
ใด ๆ ก็คือ อยากำโธกเอน้ำเหล้าเข้าหอหัวป่าค้ำดินนำมาอากร เรียกเอาสรวยฉอ
เอาทรัพย์เงินทองเครื่องสุวรรณพัศดุสิ่งของชีพอพรหมณ์เข้าในพระคลังเป็นหลวง
ให้ช่วยรักษาให้อยู่เย็นสุข ให้พระธรรมณราย พระศรีราชโกเบนทร กุญเบิกนา
ไว้สำหรับเข้าเมาคอกพิธิตวายพระราชกุศล แลองค์สมเด็จพระนารายณ์รามาธิบดี
ทรงคนที่กระเบื้องตรวจน้ำลงแขงสาบาลา เจ้าพญา แลพญา นาทมนันยแขวง
มหาดเล็กหัวพันคนเร็วมาไซ้ แลพญานคร ผู้รังพระหลวงกรมการ สัตติมหาดไทย
นายแขวงขุนเมือง นครบาลหัวเมืองผู้ใด ๆ มีฟังคำตามเราสาบาลนี้ ให้ทคนรก
ทนทุกขในมหาราจิโหมสโสบสององสโขยกปเปกิต ทราบเท่าหัวพันนครกัลป์ แลตอย
คนที่กระเบื้องลงซึ่งหน้าสิงหาศน์แล้ว แลทรงพระราชโองการตรัสว่า เจ้าพญา
แลพญานาหมันนาแสนนายแขวงมหาดเล็ก หัวพันคนเร็วมาไซ้แลพญานครผู้รัง
พระหลวงกรมการ สัตติมหาดไทยอำเภอนายแขวง หัวเมือง บรรดาซึ่งขึ้นแก่
เรากล่าวมาทั้งนี้ ทอคนที่กระเบื้องซึ่งเราตอยนี้เกิดเป็นเนื้อเดียว ให้เอาคน
พาท่านข้าพระเทวา 200 นี้ แลพรรคพวกลูกหลานชีพอพรหมณ์ไปใช้ราชการงาน
สำเร็จ แข่งขันเรียโรยน้ำเหล้าเข้าหอขนอนตลาดเชิงเรือนหัวหลักหัวค้อหัวล้อ
หัวเกียนหัวป่าค้ำดินนำมาอากร เรียกเอาสรวยเข้าในพระคลังเป็นหลวง ตามเรา
กล่าวมาแต่ก่อนนั้นเกิด แลพระนารายณ์รามาธิบดี ทรงพระราชโองการโปรดเกล้า
โปรดกระหมอนให้เจ้าพญาโกษาชีคคำไว้แล้ว ให้แต่งทราบออกออกมาถึงพญานคร

ผู้รั้ง พระหลวง กรมการ สัตติมหาคไทย หัวเมืองใหญ่ ทำตามตราโปรด
ออกมานี้ แลทรงพระกรุณาให้พทานนาปรหมามไว้สำหรับพระเทวารูป 6 เส้น
ตำบลขอยเตี้ย ฝ่ายอุดรเมืองหนัจฉิมคอกควนาหลวง ฝ่ายทักษิณเอาทางหล
เปนมอน ฝ่าย หนบวรพคอกควนาพระอิศวร ฝ่ายอุดรคอกควนาวัดคั้ง
แลเครื่องพระทางทั้งนี้ มอบให้พระศรีราชโกเบนทร์ ออกพระธรรมณราย
คุมเอาออกมาไว้สำหรับพระเทวารูป

ให้ออกพระธรรมณรายทำทักษิณานุชาพิธีศรีปาไวยตามองษาพระอาทิตย์
ครันไค 21 เมื่อใด วันนั้นให้เชิญพระเทวารูปเสด็จโสมนเทียบ มีโรงหนึ่ง
สองโรง นครบาลมหาคไทย สูงเสมอแถวเขาเมาเข้าคอกแลกรมการหัวเมือง
รอ นมกันโคมเทียบ 20 ตกแกคำราชายขวา รานมาสูงเสมอทองพระโรง
เสาเพดาน 4 อัน ไม้ยาว 12 ศอก ไม้สพานวางผูกคั่นกล้วยอ้อยตกแกนครบาล
มหาคไทยผ่าคาคเพดานกว้าง 4 ศอกออกไปแกขวสองชั้นเป็นพนักงานคั้งฝ่ายใน
แลนครบาลป่าวให้ราษฎรชาวบ้านแต่งถนนพุนทรายรายจเกียงรายเทียบจนทลาโกคัก
มือแลครันผู้รั้ง รายไปสเด็จสิ่วไลยสมญานารดแล ครันบายศรีโหมงแดงวิศณุภักดี
เอาคานหามลักตราใส่พระเทวารูป แลแดงกฤษภักดีขอฆ้องรามค้ำบาเรอ
แดงรักศรีโพธิ์เอาปิงลองฆ้องขานสองสำหรับตีประโคมพระเทวารูป มั่งเสาชิงช้า
ผูกคั่นกล้วยอ้อยแขวนบรมหงษ์ตกแกแดงธรรมณราย เค้าบังเพลิงตกแกแดงเกศรา
ภักดี แดงราชบุรี แดงไชยมารัน อยู่ประจำการทำเพลิง 200 ตกแกนครบาล
ให้มหาคไทยกรมลูกธมาอยู่ควยจีพพรามณรักษาเครื่องทองของหลวงเทารุ่ง แลครัน
คำแลหุ่มหนึ่ง เจ้าพญานครให้เอาขวมหาคเล็กมาเร่งออกพระธรรมณราย
ออกพระศรีราชโกเบนทร์ จีพพรามณทั้งหลายแลกรมการสามนายให้เชิญพระเทวารูป
ค้ำเนินโสมนเทียบแลพราหมณศรีองค์ ทำบูชา อ่านหนังสือโอยพรแล้ว เชิญกลับใส่พระ
วิศณุสถาน ครันร่างเชิญไปบายหน้าโสมนเทียบแล้วพ่นไปเอดิยนสมญานารด แล้วคั้น
มาอุดรวิศณุสถาน แลพราหมณสี่ตนทำบูชาอ่านหนังสือสติกยบรมหงษ์แลพราหมณสี่ตน
อ่านสังนารายณ์เทวารูปโสเกียรสมุทร แลครันรุ่งพระอาทิตย์สงกรานต์ไปยังมังกรราษี
ถวายเป็นเขาเมาแกพระนารายณ์เทวารูปสำเร็จพิธีศรีปาไวยนั้นแล

แลเมื่อถึงศักราช 712 ปีชานนักษัตรศก⁽¹⁾ ออกพระธรรมนราย
ตั้งบ้านเบิกดินชุกนาไว้สำหรับพระนารายณ์เป็นเจ้าที่ราชการหมู่ไรตำบลนาชาวทอง
ที่ไทยบุรี ที่ไทยมนตรี ตำบลที่พิเชียณ แดฝ่ายปัจฉิมทอหนองแปดแล่นมาเอาคลองน้ำ
เป็นแคน แดฝ่ายทักษิณแล่นไปถึงบ้านไผ่ขวาง แทหนมูรพ์ถึงโพเกาะใหญ่แล่นไป
ทองกลางราน แทบามพระครุฑที่โลมใจแล่นไปอุดร ถึงหนองขวางกลวมคลองเรือ
ถึงชายทะเลหะ แทอุดรสทกพาน้ำทั้งแล่นไปถึงเกาะนางโดยแล่นขึ้นมาทักษิณถึง
เขาน้อย แล่นไปถึงหนองจอกผเปี้ยะ แล่นไปทักษิณถึงหนองแปดคลองผเปี้ยะ
แล่นไปถึงบ้านไผ่ขวาง ฯ

ออกพระศรีราชพิริคำ ตั้งที่บ้านตำบลบางหลังไพหารพระพุทธรคนศรี
บ้านหนึ่ง ทอควยผแดงทูนี แล่นไปปัจฉิมถึงชายกำแพงบ้านหนึ่งเบิกดินชุกนาไว้
สำหรับพระอิศวรเป็นเจ้า ซึ่งการมูไรยตำบลที่เลนทุบาค ตำบลอายทเลทาทุเรียน
สิบศรีบึงทอควยผแดงราม ฝ่ายทักษิณทอนายอินทรราชนายสุก แดฝ่ายมูรพ์แล่นไปปัจฉิม :
เอาทา แดฝ่ายทักษิณแล่นไปอุดรเอาทางเป็นแคนตำบลอายทเล ห้วนอนโคกลีบ
สองบึง แดปัจฉิมทาแล่นไปหนมูรพ์ตำบลสากมาสิบกบึง แทถนนคูแล่นไปปัจฉิม
แดฝ่ายทักษิณทอควยนาออกสเภาคำ ตำบลทาคด้าง ทอออกโคก ทอควยนาฆ่าสังศรีกบึง
แดฝ่ายมูรพ์แล่นไปปัจฉิมเอาโคกเป็นแคน ตำบลแพ่งพวยยี่สิบบึง แดทาแจะปัจฉิม
แล่นไปหนมูรพ์สองริ้ว ตั้งบ้านตำบลเทว็จเบิกดินชุกนาสวนทุเรียน ที่อินทศิรีที่ท่ายวัง
ตำบลบ้านเก่าตาฉู้ฉู้สิบสามบึง กลางแคนที่ไทยบุรีที่ท่ายวังต่อกัน แดปัจฉิมแล่น
ไปเอามูรพ์ ฯ แล่นไปอุดรทอออกโคกเนินจนห้วยบัว ตำบลมวงศรีคด้าง โลกอดิเจกบึง
แดฝ่ายทักษิณแล่นไปอุดร เอาคลองน้ำเป็นแคน ตำบลห้วนอนโคกทอบ้านขวางสี่บึง
ฝ่ายปัจฉิมแล่นไปหนมูรพ์ตำบลพุรูกบางทองสองบึง ตำบลโอสเภ ไร่ขวางทอควย
กาซาค สางสวนที่ท่ายวัง ตำบลวัดเลี้ยงปลา ที่อินทศิรียี่ส่วนหนึ่ง แลออกพระศรี-
ราชโกเบนทรพิริยคำสางสวนแลชุกนาไว้สำหรับพระอิศวร เป็นเจ้างานมูไรย

(1) ปีที่ว้านเป็นปีสมเด็จพระรามาธิบดีอยู่ของสร้างกรุงศรีอยุธยา ศักราช
ที่ลงนี้สงไสย

เมื่อถึงศักราช 712 ปีชาลนักษัตรศก⁽¹⁾ แลออกนางเหววารามบุรี
 ชุคณาไว้ตำบลทานาสิบกบั้ง แดถนนดูแลนไปปัจฉิม ตำบลอายบ่าเลสามบั้งคอควย
 นาพิริยคำ แลนาทั้งนี้ไว้สำหรับพระนารายณ์ พระอิศวร เปนเจ้ามูไรย
 แลออกยศโสธร เบิกดินชุคณาไว้สำหรับพระอิศวรมูไรย ตำบลทาลังยี่สิบบั้ง
 แดฝ่ายหนุมรพถนนดูแลนไปปัจฉิมสองริ้วพิริยญี่ปาเบิกดินชุคณาไว้สำหรับพระอิศวร
 เปนเจ้ามูไรย ตำบลอายบ่าเลสิบบั้ง แดฝ่ายปัจฉิมแลนไปเอาหนุมรพถนนดูมบเมือง
 พิริยเกลี่ยกเบิกดินชุคณาไว้สำหรับพระอิศวร เปนเจ้ามูไรยตำบลอายทเลสิบบั้ง แดฝ่าย
 ปัจฉิมแลนไปเอาหนุมรพถนนดูมบเมือง ออกขุนสวัสดิการ เบิกดินชุคณาไว้สำหรับ
 พระอิศวร เปนเจ้าตำบลอายทเลสิบบั้ง แดปัจฉิมแลนไปเอาโคกหนุมรพ กลาว
 วงษาวดารจบเท้านี้แล

ศิริศุภมัตถุฎิเรก 1459 ศก ออกพระจันทราราชจุมนิศรีทิพจักขุริยาอาญา
 เข้าไปกรุง จุลศักราช 899 ระกานักษัตรศก ถวายบังคมเฝ้ากราบทูลของขลุ
 พระบาทนารายณ์ เมืองหาง⁽²⁾ แลมีพระราชโองการ โปรดเกล้าโปรดกระหม่อม
 ให้เจ้าพระยาโกษาแ่งตราบอกลให้นายตำรวจคนในถี่ออกมาดูแกพญานคร ผู้รังพระ
 หลวงกรมการ ให้ห้ามปรามสัศคีมหากไทย หัวเมืองแขวงอำเภอดิบร้อยอายักตนเร็ว
 มาไ้ช้ไปมาเจ้าก็มีราชการ อย่าให้กำโสรชี่พอพราหมณ์แลคนพาทน ข้าพระเหวารูป
 200 นี้เอาไปใช้งานสัมพมาตรา งานโยธา ตักหนึ่งวังร้างตุไ้ไ้เมือง
 แลลงเรือล่ายลงคายรักษากปากน้ำเฝ้าคานคอยเอาไปรบศึกแห่งใด ๆ เรียกเอานานา
 อากรขนอนตลาดหัวปากำมันดิน คูควายคูจอบให้ทำเรือน้อยใหญ่ ทำเรือชาหลวง
 เรือไรยนต์เลาเข้าหอเชิงเรือนหัวพวงหัวรอหัวล่อหัวเกียนคาคำนับศาล จับเป็ด

(1) ศักราชปีเดียวกันซ้ำอีก

(2) หมายความว่าสมเด็จพะระนเรศวรมหาราช เพราะสวรรคตที่เมือง
 หาง จึงเรียกพระนารายณ์เมืองหาง ให้ผิดกับพระนารายณ์ลพบุรี

ที่โกไหนนอนไฟ รักษาข้าหลวงคนเร็วม้าใช้ เก็บเอาครกสากหักมลายด อยานอ
 ประบัค เรียกเอาคานาบาญชีแลเครื่องพัสดุของพราหมณ์ชื่อ อยานเอาเข้าในพระคลัง
 เปนหลวง เพราะสินนั้นสินทาน อยากำโชนให้แตกหนีเข้าป่าคงสูญเสียสิ่งหนึ่งใดได้
 แลพระนารายณ์ เมืองหางมีพระราชโองการแซงสาบาลา เจ้าพญา พระญาณคร
 พระหลวงกรมการสัศคิมหาคไทย นาเหมินมหาคเล็ก นายแวงหัวพันข้าหลวงคนเร็ว
 ม้าใช้ใด ๆ มีฟังตามซึ่งเราสาบาลนี้ไซ้ให้ทกนรทนทุกซ์ในมหาวิจิ โทษได้สิบสอง
 อสงไขยนับเกิด ทราบข่าวพุทธันดรกัลป์ แลทอยคนที่กะเบื่องลงซึ่งหน้าสิงหาศัน
 ท้าวพญาแลพญานาเหมินมหาคเล็กนายแวงหัวพันนั่งพร้อมกัน แลเจ้าพญาพระญาณคร
 ผู้รัง พระหลวงกรมการ สัศคิมหาคไทย หัวเมืองแขวงอำเภอดูใด ๆ ซึ่งเรา
 กลาวมาแตกอนทั้งนั้น ทอคนที่กะเบื่องซึ่งก่อนนี้คิดเป็นเนื้อเคียวโดย ให้เอาคนพทาน
 ข้าพระเทวารูป 200 พรรคพวกถูกหลานชื่อพราหมณ์ไ้ราชการสำเร็จเกิด
 แลนายท้าววจคนในถือตราออกมาดูแกพญานคร ผู้รังพระหลวงกรมการชื่อพราหมณ์ไว้
 ชิกพฤชาโคจรนั่งพร้อมกัน เลิกสาสนาทำไพหารนารายณ์เทวารูป ทำพิธีศรีปาวาย
 ถวายพระราชกุศล

ปฏิสังขรณ์ในพราหมณ์เพฤชาโคจรวัยไม้ 20 เหลี่ยม ชีพทูลอยู่ป่าทวาย
 ช่วยไม้ทวาย 10 เหลี่ยม น้ำผึ้งสองพเนียง ปูนสองเกวียน อัฐเทาทหนึ่ง
 แลชื่อพ้องหลายพราหมณ์ไว้ชีกอยู่เมืองนครช่วยไม้ 10 เหลี่ยม น้ำผึ้งสองพเนียง
 เจ้าเมืองผู้รังกรมการผู้ใดเป็นพนักงานรายวันวัยไม้ 20 เหลี่ยม น้ำผึ้งพเนียงหนึ่ง
 ออกพระจักรสุริยญาณ ผู้ชีกการคุมลูกหลานพื้นไม้ 25 เหลี่ยม อัฐเทาทหนึ่ง บุรณะ
 บริบูรณ์แล้วคิดพร้อมกันบอกหนังสือเข้าไปกรุงเอกราบทูต มีพระราชโองการให้
 พระทานคันหาม เกาเอ (เกาอี) ม้า ปิกทองฉลักมุกสิงห์สองชั้น สัพโตนแดง
 สี่คัน กันพิรุณสองคันให้มาไว้สำหรับพระเทวารูป แลให้พทานแกพระจักรสุริยญาณ
 แหสามคู่ เจียคคมจุททองใบหนึ่งเมื่อศักราช 911 ระกานักษัตรศก⁽¹⁾

(1) ปีระกาจุลศักราช 911 เปนแผนดินสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ
 สงไสยว่าจะผิด การที่จริงจะอยู่ในแผนดินสมเด็จพระนารายณ์

แลพระนารายณ์องค์แรกนั้น ให้พทานโกษาผูกตรวยคาวทองกว้างแขนหนึ่งยาว 4 ศอก
โกษาแดงกว้าง 4 ศอก ยาว 4 ศอก ชายทองคำหนึ่ง โกษาขมุกเทศกว้าง 1 ศอก
จักร์ดีเท่ากัน ผูกคาวแลทรงพระลักษมีผืนหนึ่ง กันพืธสองคัน ให้มาสำหรับนารายณ์
เทวรูป เมื่อเสด็จโอยโงยพระพร แลวกลาวสุพันทบอบเทานี้

อนึ่งมีตราพระมหาราชครู แลกราเจ้าพระยาโกษาโปรคออกมาลูแก่
เจ้าเมืองผู้รั้ง กรมการผู้ใดเป็นพนักงานสำหรับแผ่นดินเมืองนครให้ทำพิธีมงคล
โปรคเกล้าโปรคกระหมอนพระราชทานไว้สำหรับพิธีกรรมโรติตินี้ พิธีจองตั้งเปรียง
สาคโคม ทริย่ำพวาย ทิริยปาวาย พิธียกประตุมืองทั้งเก้า แลทำกลมนลงบา
คายปากน้ำ ตั้งพระหลักเมือง พิธีแซกทำอุบาทว์เมือง พิธีสระสนาน ผังหลักข้างโรง
โฆนทวาร เบิกไพร ทอดเชือก คามเชือก สระหัวช้าง พิธีผูกเนฬให้ฝนตก
สุริน อุปราคา สนานลาไฟร ทำหมคควาน กงครายะ มงคลพิธี 20 ประการ
ทรงพระกรุณาโปรดให้ไว้เป็นพิธีพราหมณ์ ทั้งคุณทั้งกลฝ่ายเดียว อนึ่งเสกสมโภชที่
พระศรีรัตนมหาธาตุ สัพพันมงคล เกือนสิบ ขึ้นศรีมงคลเกือนศรีกัถิ แลบริสุทธิ
อุบาทว์มงคลศรีรัตนมหาธาตุ แลอัฐยันศรียะพิธี 5 ประการนี้ โปรดไว้ให้สงฆ์
แลพราหมณ์ทั้งคุณทั้งพิธีเข้ากัน

แลทรงพระกรุณามีตราโกษา ทราพระมหาราชครูโปรคออกมาห้าม
พญานคร ผู้รั้งกรมการสัคคิมหาไทย อย่าให้เรียไรอยเอาเงินคานอนไฟ คาเลี้ยง
คาท่าเรือนชาหลวงผู้ไปชำระเลขกัถิ อย่าเอาเงินรีพพรหมณ์ทงหลายผู้ถือสารบาญ
บาญชีเลย แลสินรีพพรหมณ์ เป็นสินทานอย่าเรียไรอยเอาไปเลี้ยงอาทมาประโยชน์
เป็นสินรอน ว่านจะสุญาบาคเกิดโทษไปยังนรกไฟกลับไหม้อสงไชยหนึ่ง แม้นคา
บาญชีเอาคาจางคุดเดียว แลถ้าเจ้าเมืองผู้รั้งมีราชการออกจากเมือง แตทางกาย
หนึ่งขึ้นไปกัถิ แรมอยู่แกลสามวัน เถึงสี่ขวบหาขวบกัถิ อย่าเอาขุมนุกรมการ
รีพทงหลายให้เผาศาลากลางวันกลางคืนเลย แลให้พนักงานรักษาเครื่องพระราช
ทานสำหรับพิธี แลถ้าผู้ใดมิฟังให้ขุมนุกรมการ ฝ่ายรีพพรหมณ์นอกหนึ่งสือเข้าไป
ให้รู้จะเอากราบทูลจะเอาผู้นั้นเป็นโทษ แลผู้ทมิพินันครันถึงแก่อาสัญกรรมใช้ไปเกิด

นอกจักรวาลสองไชยหนึ่ง แลเจ้าเมืองผู้รังอธิปไตยการมหากไทยสัตว์ใด ๆ
 ภูในลักษณะนี้แล้ว ถิ่นให้ทำตามทรงพระกรุณา ตามซึ่งมีตราโกษา แลตราออก
 พระมหาราชครู โปรกเกล้าโปรกกระหมอนออกมาแจ้งทุกประการ

อนึ่งถ้าปโรหิตหัวขุมขุนพราหมณ์เชื้อพองหลาย ผู้กรมการตามารกาบิคา
 ฟันองป้านาผู้ใด ๆ รวมยาทวดเกี่ยวกันก็ ถิ่นซึ่งพอนิจกรรมตาย แลสงครามทัพนั้น
 ถ้าเป็นครูพระยาขุมขุนทั้งสี่ ให้ทำโรงทองโกษุทองตั้งเหนือราชหงษ์มังกร
 แลให้ทุนทองประจำอักษร ปลงสามพนมครอบศพ ให้ทำบิณฑุ เสายี่สิบเสา
 เสากลางเป็นเอกฉัตร เก้าชั้นออกข้างทั้งสี่เป็นฉัตรห้าชั้น มีระไบประทัญญ เอกไชย
 ศรีสมศพ ให้ผู้ทรงเวทอ่านหนังสือ พนมกลางให้ทุนทองขึ้นนั่งนาคศพ เข้าสู่เชิงสกลอน
 พนมหัวนา ให้อาจารย์เบิกป่าช้า แลครันรุ่งเช้าอารยธัพพองทั้งหลายไปนั่งพร้อมกันดบ่า
 ข้างคัมไพซึ่งเผาศพ แลเอาธาตุใส่หม้อ แลเอาคันทามสัปโตน ปีกลองฆ้องฆาน
 กะดิ่งเครื่องแตรสังข์พิงศรี แหไปย้งน้ำไหลให้ผู้นำศพพูนธาตุย่นกลางนำเหนือเวศวิสถาร
 โสย้งสำนักพระเป็นเจ้าแล

อนึ่งถ้ากรมการพราหมณ์เชื้อพองทั้งหลาย ทำเป็นตฤติยะโรงทองโกษุทอง
 ทิมแลตราทองก็ ถิ่นให้เซจัว (เขียน) ราชสีห์กิลเลนสิงห์ แลขเม้นหญิงชายก็
 ครอบศพป่าช้านั้น ทำเป็นมรฎูปคดาค เอาชั้นเดียวไล่ฉัตร 5 ชั้น เป็นยอดระบาย
 ประตัญญ ยอดเอกไชย แลเสาฝังรับยอดสิบสอง มีราชวัตรฉัตรขลุ่ยรอบประคุด
 สองลักษณะนั้น ปลงสามพนมคุดเดียว ถ้าพราหมณ์ศรีคณอ่านเวทอาถมิได้เอาตุกมาหลาน
 หลินนงหมขาว ระสายฌมย่นสี่มุมศพเป็นครู ขนตางพระพรหม แลถ้าพิธีอาคานปลง
 ษคาทาน ขึ้นยืนตัวรับเทพญารีย์ ออย่าปลงษคาทานเลย ให้ขึ้นยืนอ่านสังกัต

อนึ่งถ้าปลงเป็นตฤติยะ สมบูรณ์แล ศพตั้งบนธุกกัฏี ครอบศพแลราชวัตร
 ขลุ่ยรอบเพดานป่าช้าก็ได้นางคลีจเมสศพ ไสยราชเครือะกัฏี ถ้าเป็นสองมรฎูปาน
 ทองให้ระสายฌมย่นบนศพเถิก

อนึ่งถ้ามีทุนทองไซ้ ให้เบิกป่าช้ามรหนึ่ง ถ้าทุนทองก็ มิได้ทุนทองก็
 ให้เบิกป่าช้าเป็นสองมรฎูป ชื่อว่าตฤติยะสมบูรณ์ศพ แลราชวัตรขลุ่ยรอบ เพดานป่าช้า

ก็ถวายฉัตร 3 ชั้น ราชวัตรทรงรูปด้อมบนศัพทแค'เชิงมาดลอมเมรุจุเดียว ครั่งถึง 3 วัน ให้เอาคันหาบโคมใหญ่แลโคมรายแท้งสามลักษณ แลถวายารัตทำดู โดยกางเมื่อแหไปโสป่าช้านันศรีทุระ

อนึ่งมณฑลเสาะแลสุทสิ่งกัถี บวคพรตสังวาลแลมณฑลวิวาสุมณฑลกัถี ให้ตั้งอัฐฐราหนี่หั่งสี่ประการนั้น แลถ้าวิวาหะพราหมณ์ ๆ หั่งสองเหยียบหม่องเจ้าไป ล้างคันทวยขันเงินขันทอง แลถ้าพราหมณ์แปลงชาติสมกันให้เหยียบแหพาไป ล้างคันทวย ขันเงินนั้น แลถ้าสมัพรตไสยพราหมณ์บวชพิริยชัยเวร่าเหตุผู้เป็นอุเทรี ให้อาคาน ษร อุปราชาเทศาติคนแล ขัวรกรร ถ้าทุกขแห่งพญาริยให้อาคานทำทุกแห่งวิร่าเหตหา คุรุสัพราช แลชุมนุมเทศรีมิได้ ให้พราหมณ์สำเร็จทุกแห่งเวร่ามเหตุ อาคานเป็น แตญเฝ้ามิได้ ทรงเวทของคลีหอชฎาทาน บวชยังหามิได้ แลอุปราชา มิให้แก่วิร่าเหตุ บริสุทธการทุกนั้นมิได้

อนึ่งเจ้าเมืองผู้รั้งอธิบดีกรมการผู้ใด ๆ ตั้งการเสร็จกันสุทสงทรงสุทไสยเป็น การพราหมณ์สมโภช แลในมณฑลนั้นชื่อว่ากรุงเมืองเป็นเที่ยงแท้ จงทำตามซึ่งทรงพระ กรณาโปรดเกล้าฯ ไว้สำหรับแผนดินเมืองนครศรีธรรมราชจทุกประการ อย่าให้หลง หลอสูญเสียไค้จบเทานี้

อนึ่งโสดพระเป็นเจ้ากล่าวขันไว้ตราหนึ่ง คือพราหมณ์ผู้ชุมนุมผู้มียศดาศักกิ แลเครื่องช้อทั้งหลายกัถี ผู้มีพรตไค้บัญญัติถึง 59 ประการกัถี เช่น 29 กัถี กัถีนี้ 35 ประการกัถี แลบัญญัติแต่ 15 ประการกัถี แลท้าวพระยามหากระษัตราธิราช ตั้งแต่งให้เป็นกรรมการราชครูกัถี ถ้ามิไค้ตั้งแต่ให้เป็นกรรมการ ถ้ามีนาศักกิ 1600, 1400, 1200, แลถอยลงมาดังนี้ ถ้าพระเป็นเจ้าบัณฑูรไว้ ถานา 800, 600, 400, กัถีนี้ แม่นว่านาไรหนึ่งสองไร แลไพร่มีครัวแลนากังไรกัถีพราหมณ์ชุมนุมราช คุรูปโรหิตแลช้อทั้งหลายผู้ใด ๆ ถ้าอวยไชยพระพรจำเริญชอบพระเหตุไทยรักษามีบำเหน็จ ถึงให้สัพโชนคานหาบเจียคญอนกัถี แลผู้นั้นถึงอนิจกรมตาย แลมีลูกหลานชายกัถีให้ เลิบบำเหน็จพระราชทานนั้นไป ถ้าว่าลูกหลานชายเลิบบำเหน็จมิได้ กัถีให้คืนแต่สิ่งของ เครื่องพระราชทานนั้นเข้าในพระคลัง แลถ้าเจียคพานไซ้ กัถีให้คืนแต่เปลือกเครื่อง

นอกให้ แลครั้นเครื่องในเจียนนั้นในพานนั้น เป็นของวิพ่พราหมณ์อย่าเอาไปเข้าพระ
คลังแล เครื่องในนั้นเป็นสินรอนชื่ออันจตุรธาบาคิ ภาสินทาน ย่อมพลอยเกิด
อำไภยโทษแล

อนึ่งโสธมาคราหนึ่ง พราหมณ์ชื่อทั้งหลาย ผู้มีศตาคักคิมิได้ ภาไกของ
พระทานแลมิได้ของพระทานก็ แลเสิบสร้างโคทรัพย์เงินเครื่องสุวรรณพัศคุดินทานแห่ง
ชนราษฎรอายุให้ก็ ภาสร้างมนทกนกลัฟสรพเครื่องอาวุธสรรพายุหก็ แลชื่อ
ทั้งหลายอันมิได้มีศตาคักคิกิ ภาหาชฎาทานสังวาลย์มิได้ก็ตั้งนี้ แลถึงแก่นิจกรม
ตายแล้ว ภาพระมหากษัตริราชทัาวพระยาผู้ใด ๆ ให้พิจารณาเอาเครื่องกล่าวมาแต่
ก่อนทั้งนี้เปของหลวงมิได้เลย เพราะเหตุชื่อทั้งหลายสร้างสมเอง ถ้าทัาวพระยา
มหากษัตริราช แลกรมการผู้ใด ๆ แลมีพึงซึ่งถ้อยคำอันเรากลาวมานี้ ก็เกิดอำไภยโทษ
อันตราย แลภาผู้ทำหยาศถอยอายุถล เหตุว่าทรัพย์นั้น เป็นนิจสุธาบาคิ

อนึ่งโสธ ภาพระเปนเจ้าอยู่หัวกล่าวบัณฑูรไว้ มาตราหนึ่งโสธภาพราหมณ์ผู้ใด
แลชื่อทั้งหลายตั้งนี้ ภาผู้มีพรตสังวาลย์แลชฎาทานโคกหัวก็ ชมนวหาสังวาลย์ชฎา
ทานมิได้ก็ ภาพราหมณ์ตนนั้นอุปธิกเป็นครูแห่งบรมกษัตริย์ แลเป็นอาจารย์แห่ง
พระเอกราชก็ถ้ามิได้พลาคพลังในกิจราชการ แลเลมิโคในโทษ 6 สถาน ทั้งนี้ ภา
บุคคลใด ๆ แลหัวเห้มนผู้ใด ๆ

ภาเสนาบดีแลอธิบิคืออำมาตย์ ภาชำรงภูตาศ และเสมียนอำเภอนายที่
แลหัวเมืองผู้ใด ๆ ภาจับเอาชฤตไสยโทษแก่พราหมณ์เป็นครูแลอาจารย์ก็ แลชื่อ
ชุมนุมตนใดตั้งนี้ ภาผู้มีศตาคักคิ ภาหายศตาคักคิมิได้ แลให้ประทวนผู้ใด ภาว่า
กทำโทษโยงแขวนให้ถูกลากตึงชกตบตั้งนี้ ช้นพรตโสธมดทิน เป็นเที่ยงแท้ แลถ้า
หอยชฎาพรตชื่อชฎาทานโสธมดทินพรตเศร้าหมอง เปนแท้จริงแล และมีผู้ใดให้ทำโทษเหนือ
พรต แก่ไรรดาจารย์แลชื่อทั้งหลาย ครูอาคานมชุมนุม พราหมณ์ชุมนุม พญาริย
ภาผู้ใดทรงสารนังฉนองทางพระโอรส เขาสังจักคิในมณฑลพิธิ ภาผู้ใดทองการมงคล
ใหญ่สำหรับแผนดินสี่ลักษณะ ภาอธิบิแลพระยาอำมาตย์ผู้มีศตาคักคิ แลหายศตาคักคิ
มิได้ ให้กระทำซึ่งโทษแก่ชื่อทั้งหลาย อันเรากลาวมาแต่หลังนั้น ตั้งนี้ชื่อหนโสธพรท

เสวรมอง อย่าทำการมงคลเลย ถ้าให้ตั้งการกทำมงคลพิธีสำหรับแผ่นดินในเสนา
มณฑลใช้ ย่อมเป็นหินศุขทุกอัน ถ้าเกิดอุบัติเหตุแก่แผ่นดินต่าง ๆ กันแล ถ้าพราหมณ์
ทั้งหลายแลชุมนุมกัน ผู้เป็นต้นการทั้งสี่คนดังนี้ ถ้าวัชเมฐฐาคุแห่งชีพอดหนึ่งเรา
กล่าวมาดังนี้ ให้โยงแขวนแลประทวยทุโสความเคียดก็ ถ้าถูกต้องสูตรมณฑลดินแดนหนึ่ง
ก็ แลยังเป็นการหาสูตรมิได้ในสามคนนั้นก็ดังนี้ ถ้าห้ามการมงคลในเสนามณฑล
สถานที่นั้นแล ถ้าถูกทำหุรยศให้ของสูตรมณฑลถึงสองคนก็ ถ้าบิณฑองสูตรมณฑลดินแดน
เป็นศุขทุกข้ออยู่เท่ากัน ดังนี้ ถ้าชีพอดแลพราหมณ์ผู้ใดของสูตรมณฑลดินแดน พลดอยเป็นพรท
ถ้าอุบาทว์สูตรมณฑลแล ถ้าผู้ทรงเวทอันผู้หุรยศมิได้ทำให้ของสูตรมณฑลนั้น ถ้าว่า
จะให้ห้ามมงคลทั้งอธิฐานสืบไปนั้นมิเป็นการพิธีเลย ถ้าจะเกิดโทษเป็นอุโยแกเสนามณฑล
เป็นอันแท้จริงแล ถ้าพิศนุราช อย่าสงไสยเลย

อนึ่งโสคพระเป็นเจ้าอยู่หัวกล่าวบัณฑูรไว้ มาตราสุบา ถ้าอำมาตย์แลผู้มียศดา
ศักดิ์ พวามรงแลภูทาส ถ้าเสมียนแลหัวเมืองก็ แลทวยราษฎร์ผู้ใด ๆ สรรพคน
ทั้งหลาย ถ้าต่างประเทศก็ ถ้าการทำร้ายทุบตีถีบถองชกตบ ถีบฉัตรสับฟันกันโขกคุก
คำราม ถ้าเอาดาจ่าเหนือพรตสังวาลย์แลชฎาทานโพกหัวก็ ถ้าใส่โทษทำให้สังวาลย์
ขาดชฎาทานตกจากหัวก็ ถ้าให้ตัดคั่นสิ้นมือ ผู้ทำหุรยศแกชีพอดนั้น ถ้าให้ประทวยผู้นั้นควย
รากไม้ไผ่จ้งได้ 50 ทีแล ถ้าให้ไหมผู้หุรยศใส่โทษแกชีพอด ถ้าให้ไหมเอาทองไม้กลักร้อย
หนึ่ง หวีทองร้อยหนึ่งสังวาลย์ทองร้อยหนึ่ง ทองไหมทองร้อยหนึ่ง แลไหมเอาชฎาทาน
ผากาสักพัตรร้อยหนึ่ง แลอนึ่งโสค ถ้าทวยราษฎร์ทั้งหลาย ถ้าชนประเทศเมืองมา
อยู่ในเสนามณฑล พระมหากษัตริย์ต่าง ๆ กัน แลแขกจีนอันถือพรเพศหลาก ๆ
ต่างภาษากัน ถ้าทำร้ายแกพราหมณ์แลชี พอดทั้งหลายก็ ถึงล่ำปากสาหัสชำมือตีนหัก
ถ้าต้องคาบอด โคร่งหักสเวยหัก ถ้าล่าขาหักก็ ถ้าให้ถึงหัวแตกโลหิตตกก็ แยก
หัวกายแห่งชีพอดผู้มิชฎาทาน แลพราหมณ์ผู้มิพรตสังวาลย์ก็ ถ้าพราหมณ์ชีพอดทั้งหลาย
หาพรตสังวาลย์ชฎาทานมิได้คู่เดียวกัน ถ้าสูตรแลน่านาประเทศแขกจีนต่าง ๆ ภาษา
ทวยราษฎร์ผู้มียศศักดิ์พลเมืองทั้งหลาย ถ้าหัวเมืองภูทาสเสมียน ถ้าบิณฑองความ
ผู้ใหญ่ ถ้าทำโทษแกชีพอดพราหมณ์ผู้ใด ๆ ก็ดังนี้ถ้า พระเป็นเจ้าอยู่หัวกล่าวบัณฑูรไว้
ให้ลงโทษแกผู้นั้น ดังนี้ให้ไหมเอาสุวรรณ คัดเกษาแลท่อนสังวาลย์แลสาเกศ

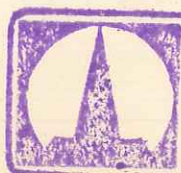
ผกาสิกพัตร เป็นชตาทานจงโคตรบเสมอสิ่งละ 100 ค่วยทองคำ ให้ผูกกายท่าม
กลางตัวผู้นั้นไว้ และเอาเบ็ดเกี่ยวแขวนไว้ ขยายจงโคตรสามวันแล้วปรทวนค้วยไม้
หวาย กิ่งนี้จงไกร้อยหนึ่ง ถ้าให้ผู้นั้นบรยายจตุสมรตลินแลให้ยกพรตสังวาลย์
ชตาทานให้แก่พราหมณ์ และชีพอผู้นั้นแล กิ่งนี้ ถ้าสันโคษผู้นั้นเสีย อย่าให้อยู่ในมณฑล
เสมาเมืองนั้นเลย เหตุว่าผู้นั้นมิได้อือเอาในวรเทศศาสนา แห่งทานผู้เจ้าแผ่นดิน
ถ้าอย่าให้ทำโทษแก่ชีพอพราหมณ์ทั้งหลาย กุขหนึ่งเรากล่าวมาแต่หัวโพ้นถึงนี้ถ้าทุบตีสาหัสก็
ถึงหัวแตกสังวาลย์ขาด ชตาทานตก ถ้าตาประมาณแห่งชีพอทั้งหลายกิ่งนี้ใช้ ก็ให้ตัดคิน
สินมือ แล้วหะปาก บุคคลโสทรผู้นั้น ให้สันโคษออกจากมณฑลเมืองนั้น อย่าให้อยู่
ในวงษีค พระมหากษัตริย์องค์นั้นเลย ให้ถอนเสาเรือนบุคคลผู้นั้นทุ้มลงในพระมหา
สมุททะเล พระพิศณุราช จงฟังถ้อยคำกล่าวบัดนี้ไว้ กิ่งนี้ ถ้ามหาเสนาบดีผู้ใดก็
เลอองค์พิตรเจ้าทั้งหลาย อย่าสงไสยเลย

อนึ่งโสค พระเป็นเจ้าอยู่หัวกล่าวบัดนี้ไว้ มาตราหนึ่ง ชีพอทั้งหลายถ้า
ทุรยศไสยตนเองถึงนี้ ถ้าชุกของลงเสากฎี เปนทหารแห่งท้าวพระยา ถ้าชุกมกลาง
พระเทวารูปให้หักท่ามลายเสียก็คี่ มล้างสถานอารามสิทธิศักดิ์หลักแผ่นดินก็คี่ ถ้ามล้าง
สุยมภูวนารถ ถ้าท่ามายาคิดผิดค่อแผ่นดิน ถ้าสักทาลิกขิตเทียมของเห็นอักษรก็คี่
แลทสายฉมปลงชตาทานเค็นจ่าแรกลาวกามกลอน ถ้าสวสังวัชพระเวทถึงนี้ ถ้าจาร
ทานพราหมณ์ ชื่อหนโสค ถ้าให้ทำโทษแก่พราหมณ์ชีพอ ผู้นั้นถึงนี้ เปนอันแท้จริงแล
ถ้าให้ทกระกรรมผูกแขวนคินไว้สามวัน ในนาพระแล้วให้ปรทวนค้วยไม้ไผ่ จงได้ 100
แลให้นิราศสันโคษชีพอผู้นั้นให้ไปอยู่ในสถานแห่งอื่น อย่าเอาเข้านั่งในวิธีการเลยถึงนี้
ประการหนึ่ง ถ้าพระให้เป็นหลงพรตสังวาลย์ ผาชตาทานซึ่งผู้นั้นทรงเสียแล้ว ส่งให้
แก่นายเพชรฆาฏ ถ้าให้ลงโทษถึงนี้ ผูกท่ามกลางตัว เอาเบ็ดเกี่ยวแขวงขยายชเวน
ไว้ ในนาสถานพระจงได้ 3 วัน แล้วถวลงลงในมหาสมุทให้ไปโสยังเนียรในสำนัก
อสุรโทษแล กิ่งนี้ ถ้าทาลิกขิตเทียมของเห็นอักษรจุเรากล่าวมาแล้วนั้นให้บอก
เล็กประการหนึ่ง ถ้าตัดมือเสียแลถึงนี้ ถ้าทรงพระเมตตาใช้ให้ตีค้วยราก หนักไม้ไผ่
จงได้ 100 ให้ไหมเอาทองแดงจงได้ 9 ล้าน 9 แสนแล วัทหนึ่งเล่าให้ไหม

ทองแดงจงบได้ 99000 แล้วให้เอาไปทุ่มลงในพระมหาสมุทรแลเห่ควาสินชีพอใช้ได้
เพื่อของท่าน เปนอันแท้จริงแล ถ้าให้สันโคษขับจากเสมามณฑลเมืองนั้นอย่าให้อยู่
เลย ถ้าท่านทั้งหลายอย่าฟังปราณนจจาชีพอคนนั้นเข้านั่งในวิหีเลย ถ้ามีพรต
สังวาลย์ชทาทานกัถี หาพรตสังวาลย์มิได้กัถี ถ้าผู้ทำทุจริตดังนี้ ถ้าพระเปนเจ้า
บัณฑิตผู้ไฉน ถ้าพระพิศนุราชา อย่าฟังสงไสยเลย

อนึ่งโสค ถ้าพระเปนเจ้าอยู่หัวบัณฑิตไว้ มาตราหนึ่งโสค ถ้าอำมาตย์
ผู้มียศศักดิ์ พุทธามรงแลภูคาช ถ้าเสมียนแลหัว ถ้าจีนสร้างวิลันตา แห่ไทยนานา
ประเทศทางภาษากัถี ทำโทษแก่ชีพอพราหมณ์ กุจหนึ่งเรากลาวมาแต่หลังโพ้นดังนี้
ถ้าทุบตีด้วยไม้คอนควยพระบองควยอิฐถึงหัวแตกเลือดตกสังวาลย์ชาต ชทาทานโพกหัว
ตกกัถี แห่งชีพราหมณ์ทั้งหลายดังนี้ไซ้ ให้ชุกหลุมซึ่งโลหิตตกกว้าง 4 ศอก เอาทอง
นพคุณใส่ลงจงบเต็ม แลถ้ามิได้ให้เอาลวาททองเการอบ ลวตเงินเการอบ แล้วให้
เชิญเทพคาทั้ง 16 ทิศแล้ว ให้ผู้นั้นปรณากิจ ให้แลสิ่งละร้อยซึ่งกลาวมาแล้วแต่หลัง
นั้น แล้วให้เอาโลหิตไปทุ่มในพระมหาสมุทร แลให้สันโคษผู้นั้นไปดวงในพระมหาสมุทร
แลถอนเสวเรือนมุกคณผู้นั้นทุ่มลงใน อย่าให้อยู่ในขวงชีกษะนักราริราชแลพระพิศนุราชา
อย่าสงไสยเลย แลกลาวบัณฑิตไว้ แม่นวิวาทของคคิแลได้พิจารณาในโรงศาลแล
อำเภอแขงหัวเมืองกัถี อย่าให้อุทมรณผู้ทรงสำนวนเรียกเอาคาริชาคาตามคำชี
เห่ควาชีพอ ถ้าอุปถมวออย่าฟังเอา

อีกพนั้น พระเจ้าบัณฑิตนี้ (ฉะบับชาต) ถ้าหาพระยา แลเสนาบดี
ผู้มียศศักดิ์นาสูงแสนคำแสนกัถี ถ้าโสคผู้ใด ๆ หอคความไซ้แก่ชีพอผู้มีพรตให้ทอง
อชิกรณ ชื่อวาจาสุตรแล จะเอาชีพอคนนั้นเขามงคการมิได้ แลถ้าชีพราหมณ์
ผู้นั้นทอวาจาสำนวนควยทาวพระเสนาบดี ผู้มียศศักดิ์ จานานาสูงแสนคำแสน
แลทวยราชภูมิกัถีทั้งหลายราชชนนผู้ใด ๆ สูงกัถีแก่ชีพอผู้คำสำนวนนั้นแล้ว ฤจชีพอผู้
นั้นคำสำนวนแลพิรุชในคคิฤจชคเป็นโจรลักทรัพย์กัถี แห่งพินตีควยไม้ควยสากแตกสาหัตถ์
ถึงตาย แลโคกระบือ ฤจเปกโก ถ้าช่างมาหมุพะ แลถ้าสรรพเครื่องเงินทอง
พัศคสิ่งใด ๆ ถ้าแพ่งเจ้าของสนิจแล้วให้ไหมชีพอพราหมณ์ผู้นั้นโดยทุนสินแลจะไหมเอา

หอสมุด
วิทยาลัย
นครศรีธรรมราช

294.1
ท 215 ท 2

59648

เงินทองใช้ ทานกล่าววาสนีพื่อเป็นสินทาน ชื่อสินสุญบาตเป็นไฟ เพราะไคด้วย
 ของทานมีพื่อให้เอาเงินนั้นเป็นหลวงเข้าไปโภกพลึง แลไหมเอาจารย์ราชการ
 สิ่งใดก็ ฤาพระยาแลอธิบดีเสนามนตรี แลหัวเมืองอำเภอนายที่ใด ๆ ก็คือยาพื่อ
 ไหมเอาเงินขอซื้อพื่อพราหมณ์ผู้พิรุณก็แพ้สำนวนเลย แลให้ไหมเอาทองแกตามทุนอัน
 กล่าวหาแก่กันนั้น แลให้ตั้งทุนซึ่งหาแก่กันลงไหมตามบันคาศักกิดา 3600, 2400
 1200, 1400 ไหมเอาเป็นเบี้ยก่อนทุน แลให้ตั้งนาศักกิดา เอารัหะชาตุฝ่ายแม่
 7 ฝ่ายพอ 7 ผสมเข้ากันเป็น 14 ฤาจันตสมาวาร รูปปรานายามจึงคุรศักกิดานั้นทุกถา
 เป็นเบี้ยต้นทุน ดังนี้แล 201600, 134400, 67200, 78400, จึงเอาทุนสินบวกเข้า
 เอาเบญจรูปคูณ เอา 2 หาร ลัพภ์เอาเป็นทองแกส่วนทุนแล้วตั้งต้นส่วนทุนนั้นลง
 เอาเนาหรรคุดมาคูณ แล้วเอาโสทยุ 2 หาร ลัพภ์เอาเป็นทองแกสินไหม ตั้งสินไหม
 เอา 2 หารลัพภ์เอาเป็นทองแกส่วนพิไนย ตั้งส่วนพิไนย เอา 2 หารลัพภ์เป็นทอง
 แกส่วนลวคหนึ่งตั้งส่วนลวคหนึ่งลงเอา 2 หารลัพภ์เป็นส่วนไม้หวาย แลศิริผสมทั้งสิน
 ไหมพิไนยลวคหนึ่งไม้หวายทั้งนี้เอาไปหุ้มมหาสมุทรแล อยะเอาเป็นหลวงจ่ายราชการ
 แลอยะเอาเป็นมาตราประโยชน์เลย

สมเด็จฯ พระฯ เจ้า จึงกล่าวบันฑูรไว้ มาตราหนึ่งโสค ถ้าลักข้างมาแลรับ
 เป็นอันแท้จริงสัจเที่ยงแท้โจรไซ้ แลซื้อของคั่นให้ดวงเสียในมหาสมุทรแล ให้ไปสู้งเนียม
 ถ้าใดโทะเอาเป็นทองแก 999887600 เอาหุ้ในสมุทรแลให้ปลั่งชทาทานแลพรทแห่ง
 พราหมณ์นั้นเสียแล้ว ให้สันโทะซื้อของคั่นให้ไปอยู่แดนดินอื่น ฟากสมุทรหนึ่งแล
 ให้รักทองหุ้คคณเสียแล แม้ซื้อพื่อพราหมณ์หาสังวาลย์ชตาทานมิไคจุเจียวแล ถ้าหนอ
 ไวยดูโสเอาแต่อันหนึ่งไหมเอาทองแก 3 หุ้ในสมุทรแล อวยกหุ้จุเจียว ถ้าโคกระบือ
 ฤาให้ไหมเอาทองแกเป็นลวคหนึ่ง 8 พิไนย 8 เอาเป็นทองแก 16 ส่วน คาโคกระบือ
 ตัวเมียไซ้เอาทศเทวกรร 10 ลัพภ์ 16 ลงเป็นทุนสัตว์ 2 ประการียเอาเป็นทอง
 6 หุ้ลงในมหาสมุทรแล

ถ้าตัวผู้เอาคณนาม 12 ลัพภ์ลงเอาทองแก 4 แลสินไหมพิไนยจุจกักันเอาเป็น
 ทองแก หุ้ลงในมหาสมุทรแล - ดังนี้ ฤาพระฯ เจ้า บันฑูรไว้ ดังนี้ แลพระท้าว

พระยามหากษัตริย์ เสนาบดีมนตรี หัวเมืองทั้งหลายอย่าพึงสงสัยเลย

(ฉบับขาด) ดังนั้นแลแน่วามียศดาศักดินา 800, 600, 400, 200, กัถี นา 300, 20, 10, 1, ไร่ก็แลไพร่มีครัว พระเป็นเจ้ากล่าวบัดนี้ ครั้นนั้นให้ใหม่จุเดียว หนึ่งนา 3600 จุเรากลามาแตกอนโพ้นแล แน่วามานาเหมินกัถี พึงให้ทำ ดังนั้นแล อยาสงสัยเลย

อนึ่งโสศ พระเจ้ากล่าวบัดนี้ว่า ถ้ากระบัตพระยานาเหมิน พระหลวง จตุศกมกรมการ แลหัวเมืองอำเภอนายที่ แลชนเหมินนา 800, 600, 500, 400 ลงถึงนา 300, 200, 20, 10 ไร่แลไพร่มีครัว แลนาไรหนึ่งกัถี ทอดอริภคณ ไช้แก้อพพรหมณณมีพรตแลชัยหาพรตมิโลกัถี ถ้าทอดไสว่าเป้นโจรลักสัตว์พัศ์ดุสิงของ โคกระบือ สรรพสัตว์นอยใหญ่ ถ้าขวางมาถูกผลดแลไม่ถูกออกกล้วย หน่อไวลูกกัถี ผู้มี ศักติมิได้ แลทวยราษฎรทั้งหลาย ถ้าเหตุพาลกล่าวโทษแก้อพพรตทั้งหลายว่าช้อกักลักกัถี แลโจทว่าให้แลมิให้กัถี แลพ้องเจ้าชัยพอนั้นโรงศาลให้ทองวาจาโสศมลิน แลชัยพอนั้น พรตกัถีชนะแก้อ่านวนแก้อโสศแลมรุษชน ถานานาประเทศพิรุณแล้ว แลชัยพอนั้นพรตชนะสูง คติในสำนวน ถาว่าโสศแลสืบสองภาษาพิรุณจริงแล้วไ้ หรือให้ปรับใหม่ผู้ใดโดยยศดาศักติ ดังนั้น

แลพระเป็นเจ้ากล่าวบัดนี้ ครั้นนั้นอย่าให้เกรงกลัวว่าเป้นกระบัตพระยาเหมิน มียศดาศักติ เป้นพุทธมรณแลเป้นแห่งชาติคิเกรงใจ ว่ามีเงินทอง เป้นหายศักติมิได้ กัถี ให้ลงโทษผู้ใด โดยขนาดแลถาคัก้วยหัวนมกัถี 50 ที่ แล้วให้ตัดสิน ถ้าให้ ถอดกลางเสาเรือนแห่งผู้ทอดอริภคณ ไสแก้อพพรตเสีย แลใหม่ผู้ใดตามสำนวนแห่งผู้ใด โดยบันดาศักดินานา 10000 ถอยลงถึง 3600 ไปถึงนา 800 แล 20 ไร่ไพร่ มีครัวจนถึงไรหนึ่งกัถี ให้ตั้งนาผู้ใดลง เอาโรหะทวาร 14 คูณเป้นทุนตั้งไว้ก่อนแล้ว เอาทุนสินบวก เอา 5 คูณ เอา 2 หาร ลัพพะเอาเงินต้นทุนแล ดังนั้น ตั้งทุนลงเอาเนาว หรคุณ 9 นี้คุณเล่า เอาโตโย 2 หารลัพพะเป้นเงินสินไหมแล ตั้งสินไหมเอา 2 หาร ลัพพะเป้นเงินพิไยลงเอา 2 หารลัพพะเป้นลวคหนึ่ง ตั้งลวคหนึ่งลงเอา 2 หารลัพพะเป้น ส่วนนมกัถีแล

พระเป็นเจ้ากล่าวกับบุตรไวว่าข้าพเจ้าพรหมณ์ไซ้มีศีล ข้าพเจ้าละตน ๆ องค์มหาพรหม
 เป็นอันเที่ยงแล ภาราชครูเป็นที่พำนักเกิดในปฐมก่อน แลผู้มีไคยาเกรงนั้น ถ้าให้ลงโทษ
 ใหม่โดยขนาดแลจับผู้นั้นเสียให้ออกจากมณฑลเมืองนั้น ให้ไปอยู่แดนดินอื่นฝ่ายสมุทหนึ่งแล
 อย่าเกรงใจว่าท้าวพระยานาเหมินแลผู้เป็นนายมียศถาศักดิ์เลย ขวัญผู้นั้นมีนับถือแก่ข้าพเจ้า
 แลในเทวศาสนา แลมิได้คิดซึ่งจะทักขินาทานแก่ข้าพเจ้านั้นจึงคุกเขม้น แลสินไหมนั้นให้
 แก่ข้าพเจ้านะคดีจงสิ้น อย่าเอาไว้ราชการเป็นประโยชน์แก่อริบตีในเมืองนั้นเลย ๆ
 เมื่อจะใหม่ ให้ทำดังนี้ คุจใหม่โทษข้าพเจ้าให้แก่โสท ขวัญประการดังนี้แล ถ้ามิได้
 ปากไม่สิ้นแปลงเป็นเบี้ยให้แก่ข้าพเจ้านั้น 10 ถ้าปราณี 15 ดังนี้ เป็นแท้จริงแล ถ้าให้
 สินไหมแล้วก็ คุจปากสิ้นแล้วก็ให้แล้วไซ้ ให้เอาส่วนปรายาจิตแก่ผู้พิรุณดังนี้ ขวัญ
 ได้แล้วให้ส่งให้แก่ข้าพเจ้านั้น ให้สถาปนายกพรยา ฤทธายิกโยทำด้วยทองคำ 100
 สรเสณกมลทองคำ 100 หวีทองคำ 100 ตาห้อยขนนกทองคำ 100 หันทั้งด้วย
 ทองคำ 100 ภาณลงภาณด้วยเงิน 100 เป็นเครื่องยกพรตส่งให้แก่ข้าพเจ้านะคดี
 นั้นแล ถ้าเมศตาปราณี เสมอสิ่งแล 25 ดังนี้เป็นแท้จริงแล ถาคกรบถ ถ้าแก่ก็
 แลวิวาทซึ่งด้วยข้าพเจ้า ถ้ากล่าวหาว่าขาดแลพาลพาโลให้ฟ้องว่าเป็นโจรแลใส่โทษว่าข้าพเจ้า
 สมคบด้วย โสตกก็ด้วยพอกุกันก็ให้ไปลักพาญาติโจรมาขึ้นพิรุณในสำนวน ใหม่เงิน
 6 คาโคกระปือแพะ ถาคั่วเมียตัวผู้เอา 4 แลคาลวคหนึ่ง 8 พิไณย 8 ถาแพะพิไณย
 11 แล คาลวคหนึ่ง 6,2 ส่งให้แก่ข้าพเจ้านะคดีจงสิ้น อย่าเอาเข้าพระคลังจ่าย
 ราชการหลวง เอาเลี้ยงอาตมาแห่งเจ้าเมืองแลกรมการผู้เป็นเจ้ากรมเลย เหตุว่าทุน
 สินไหมพิไณยทั้งนั้นได้ด้วยไว้ปัญญาข้าพเจ้านั้น แลถ้าเจ้ากรมอริบตีเจ้าเมืองเอาไว้
 ชื่อสินสุบาบทพิเป็นของไฟผู้นั้นฉิบหายแล ถาหมูตัวผู้ใหม่ 3,2 อาญา 11 ลวคหนึ่ง
 6, 2 แลคาหมูนั้นเอากิ่งสินไหม ถาแลตัวเมียใหม่ 6,2 คาหมูกิ่งสินไหมแลคา
 อาญาพิไณย 11 ลวคหนึ่ง 6,2 ถานกตอโกชนเป็ดห่านสินไหม 6, 2 คาหมูกิ่งสินไหม
 แลอาญาพิไณย 11 ลวคหนึ่งคุดหนึ่งหมูแล ถานกขเลยโกพนเป็ดพนใหม่ 3,2 คาหมู
 กิ่งสินไหมอาญา พิไณยคุดกันถาออยกะทูนอไว้คี่ใหม่ 3,2 อาญาพิไณย 11 ลวคหนึ่ง
 6, 2 ดังนี้ พระเป็นเจ้ากล่าวกับบุตร ดังนี้ เป็นเที่ยงแล ถาพรหมณ์ชนะในสำนวน

ให้เอาเงินค่าสินไหมพิโนยทุนสินส่งให้แก่วีพองจัน ถ้าโสกลีบสองภาษาชนะไหม
 เอาทองแดงค่าพิโนย ลวทหนึ่งก็แลทุนสินภาษี สินไหมก็เอาทุ่มในสมุทแล
 อนึ่งพราหมณ์ชีพอผู้มีพรตก็ให้เอาคาปรัญาจิตแลสิ่งณะ 100 บาททองคำ
 ดังนี้ เม็นชีพอหาชุตาทานสังวาลย์มีไคก็ บุตรลูกหลาน วงษาคระกูลชีพออันมิได้
 ชุคาลองสังวาลย์แลอยู่แก่ศอุวาษ พระเปนเจ้าประหยัดใช้ให้ไหมหุจมีพรตแล
 เอาคาปรัญาจิตควยแลสิ่งณ 100

ถ้าปราณีเอา 25 เปนทองคำดังนี้ ถ้าพระเปนเจ้ากล่าวบัณฑูรดังนี้
 บุคคลทั้งหลาย แลท้าวพระยาเสนาบดีจตุมนตรีทวยราษฎร์ทั้งหลายอย่าสงสัยเลย
 อนึ่งโสกล สมเด็จพระเปนเจ้าอยู่หัว กล่าวบัณฑูรว่า มาตราหนึ่งโสกล
 ภาษีพอพราหมณ์ทั้งหลาย ถ้าบุคคลโสกลผู้ใด ๆ ใน 12 ภาษา ก็ตี วิวาทแก่กัน
 แลทำหนังสือร้องแก่เสนาบดีให้วิจารณ์ชวยเรียกเอาทุนส่งให้แก่เจ้าของ แลไปร้อง
 ในกรมใด ๆ ก็ตี แลเจ้าของคนนั้นให้สุภาวฐำมรง เจ้ากรมชวยเรียกสัถยสิ่งของ
 เงินทองรูปพรรณแลมาช่างโคกระบือข้าหญิงชายส่งให้ก็ เจ้ากรมยังคับไหวหุชำมรง
 หมายถึงชิตไปถึงผู้จำเลย แลเกาะมาวิจารณ์ ให้ส่งรูปพรรณหาหญิงชาย
 เงินตราช่างมาโคกระบือสัถยอาวุธปืนน้อยใหญ่ เครื่องเงินเครื่องทอง เครื่องนาก
 ก็ตี แลให้ส่งชายหญิงพวกเพื่อนมากน้อยเท่าใด ๆ ก็ตีแลโสกลชีพอผู้เป็นจำเลย
 รับโฉนดไว้แล้ว แลเปลี่ยนมาแจ้งวุชำมรง เจ้ากรมในสองวันสามวันก็ตี ว่ามิได้
 อยู่ควยมิได้เอาไว้ก็ตี แลโสกลหญิงชายผู้ใด ๆ แลชีพอจำเลยบอกมาว่าจะส่งมิได้ใช้
 แลวุชำมรง เจ้ากรมผู้นั้นเอาลิกชิตแห่งจำเลยผู้บอกมา เอาเจรจาตอบผู้ตักทิด
 คติให้วาทถาถนี้ ผู้ตักทิดจวาทถาคติว่า ให้โจชกนำเอาสรรพเครื่องสิ่งของแล
 ฤาชายหญิงพวกเพื่อนซึ่งจำเลยแปลเสียทั้งนั้น ฟังเอาทานบนแก่โจทก์ก่อน ให้โจชกนำ
 ผู้คุมไปเอามาวิจารณ์ตามคติเดิม แลให้จำเลยออกมาแจ้งกิจตามลิกชิต ซึ่งจำเลย
 บอกมาแก่วุชำมรง เจ้ากรมผู้นั้น

อนึ่งโสค ส่วนสินของทั้งนั้น ถ้าพวกเพื่อนชายหญิงแลลูกเมียชาคนญาติ
หลานหลิน เสมียนบ่าวไพร่ คณิกแลสหาย ซึ่งจำเลยแปลเสียแล้วแล ถ้าโจท
แต่เจ้าทุกชักนำเอาได้ในกำหนด ยังมีพันในวิจารณ์ากอน เจ้าทุกชักนำวทุหมรง
ผู้คุมไปพบสรรพสิ่งของชายหญิงซึ่งจำเลยแปลทั้งนั้นแล ถ้าไต่ถามรูปพรรณกำไล
ปิ่นตุ๊กที ถ้าไต่ของนั้นมาแต่เรือนลูกหลานญาติชิตทางเสมียนหัวไพร่ก่ก็ พึงพิจารณาว่า
หญิงชายนั้นสมควรรวมคิกด้วยจำเลยคนนั้นแล ให้ใหม่ผู้เอาสิ่งของไว้นั้นถึงทุนซึ่งฟ้องแก่
จำเลยแลเอาหญิงชายจำเลยคนนั้นเป็นพริฐข้อหนึ่ง แลเห็นพิักเอาสรรพของโจท
ไว้มันแต่ให้ประทวย 15 ที่ ให้ปรับจำเลยผู้นั้นถึงทุนซึ่งกล่าวฟ้องเท่าผู้รับของปากไว
นั้นแล ทั้งนี้ ถ้าโจทหน้ากระลาการผู้คุมไปจับไต่สิ่งของสรรพสิ่งใด ๆ ในเรือนจำเลย ๆ
เอาไว้มองใช้ เอาเป็นตัวพิักสินใจไว้มันแต่ พึงปรับเท่าทุนโจทกลาวนั้น แลยกทุน
สินกึ่งหนึ่งไว้เป็นส่วนโจทก่อน กึ่งหนึ่งนั้นปรับเอารอบหนึ่งเป็นอาชญาแลค่านับแล
ใหม่รอบค่านับเป็นส่วนผู้คุม แลทุนสินกึ่งซึ่งตั้งเป็นอาชญาคงแก่โจทเล่า แลให้เบิกเสีย
วาคินั้นขลิบไป

อนึ่งโสค โจทชักนำผู้คุมกระลาการไปเกาะไต่ชายหญิง ถ้าโสคพราหมณ์
ชีพ้อผู้เป็นพวกเพื่อนแห่งจำเลยสมคบทำร้าย แลจำเลยแปลเสียโจทชักนำเกาะไต่
ถามรับสมฟ้องคำโจท ให้เอาผู้นั้นเป็นเจ้าเจ็บรวมคิกด้วยจำเลยแล รับว่ายุวาคา
ศิริรับว่าแทงด้วยไม้เหลี่ยมหาเหลี่ยมมิไคก่ก็ พึงด้วยไม้อิฐด้วยไม้คอนทองหัวแตกขาหัก
แลพธำ รับว่าเอาสรรพสิ่งของสิ่งใดไวก่ก็ คีด้วยกระบองสับฟันด้วยดาบแลพธำจอบ ขวาน
ดุกด้วยสิ่วแทงด้วยหอกง้าว เกี่ยวสับด้วยขอ สรรพเครื่องอาวุธก็คี่ลำบากมิถึงตาย
เป็นทุกเคียวด้วยจำเลย พึงพิจารณาเป็นสหายญาติทางก่ก็ ถ้าเพื่อนบ้านแลคนอื่น
ก่ก็ ว่าเป็นธาตุเคียว เสมียนรวมอุทธรณด้วยจำเลย แลพึงให้ซักถามจงเป็นสัตย์
ตามฟ้องโจทแล ถ้าผู้สมคบจำเลยรับตามฟ้องโจทดังนั้น ถ้าพริฐในขงใด ให้ประทวย
25 ที่ ให้ปรับผู้รวมรู้สมด้วยจำเลยดังนี้ ถ้าเอาแคสรรพเครื่องสิ่งสินเงินทองหาหญิง
ชายไว้ใช้ ปรับถึงทุนโจทหาขึ้น พึงทำตามบทกอนจงทุกประการเกิด ถ้ามิไต่สมรู้รวม
คิก แลเหตุว่ารับแคสรรพสิ่งสินเงินทองหาชายหญิง ช่างมาเอาไว้ในบ้านเรือน
เป็นแคแลเมิดมิไต่ซักถามจำเลย เป็นบาปกรรมแห่งผู้นั้นแล แลเนื้อคี่ทั้งนั้นให้โจทว่า

ทอควยจำเลยเลิบบไปเท่าเสร็จสำนวน ถ้ายอมให้ใส่ควยพระธรรมสาทรแพ่งอาญาธรรม
 ธิกรณ มโนสาเรจๆเดียว ถ้าโจทลทอนแก่จำเลยให้เอาตามสมัครดกกัน แต่อาญา
 แลพิไนยคำนับฤชาทั้งนั้นเต็มอยู่ อย่าพึงปลดเลย

อนึ่งโสค ถ้าเหตุในระหว่างกลางวัน ถีบชักฟกซ้ำแตกหัก สืบพันควย
 อาญาเหล็ก บาทแตกควยไม้ควยอิฐเป็นสาคัก โลหิตตกมิถึงตาย โจทจงเป็น
 นครบาล พระบันฑูร กลาวเป็นอาญาแลดำรงให้เรียกผู้ถูกรุก เพื่อนซึ่งช่วยสืบพัน
 แทงมิเป็นพวกเลย เม้นเรียกให้ส่งจุกเดียวแล ถ้าให้ส่งจำเลยแปลมาให้เอาทาน
 บนแก่จำเลย แลให้โจทชักนำเอา ถ้าชักนำผู้คุมตลาการเกาะไคตัวผู้ช่วยค้ำชวยตีทำร้าย
 จำเลยนั้นไค แลชักถามผู้ช่วยทำร้ายมิรับให้ตี 30 ทีจึงชักถามให้ยื่นคำ ถำรับเป็นคำ
 สองแมนแล ให้ปรทวย 25 ทีเล่าใน 3 วัน ถำรับเงินให้ยื่นคำหลังรวมควยจำเลย
 ถำรองว่าเอาสรรพสิ่งของอันใด ๆ ไว้ควย ถำผู้สมคบรวมรู้นั้น เป็นทุกเดียวจำเลย
 เป็นแท้จริงถำพิรุณแมนแล ถำให้ปรับผู้สมคบรวมรู้นั้น ถำนี้ ถำรับว่าตีชกถีบถองตกตอย
 ควยอิฐสืบพันฟกซ้ำคำเป็นสาคัก ไหมกึ่งจำเลย แลให้ตีปากถำคำตีถีบเมียทาน
 ถำพราหมณ์ชื้อพ้อทั้งหลายให้ตัดสินมือผู้สมคบรวมรู้นั้น ถำแปลปากสินมือผู้รวมคึก
 ควยจำเลย ไหมเป็นทองแดงคึกเป็นเงิน ถำนั้น ให้ทั้งจตุรโสค 4 เอาเบญจสิกยิว
 ห้าคุณทีหนึ่งตราไว้ แล้วทั้งตรีมุลทวาร 3 เอาเบญจสิขีสีอรเสียง 5 คุณ ไหมเป็นเงิน
 15 ภูกันให้ทั้ง 15 ลงเอายิวโอะ ๆ หารลัพท์เอาเป็นส่วนปราจิต 7 ภูกัน ส่งให้แก้ชื้อพ้อ
 ผู้โจทพราหมณ์นั้นคนผู้เป็นเจ้าทุกชั้นนั้นแล

อนึ่งโสค คือชื้อพ้อพราหมณ์นี้เป็นจำเลยสมคบก็ถำ ถำรับเป็นลัจถำนี้ ให้ไหม
 เอาทองแดงทมสง อย่าเอาจายราชการเอาเป็นอาทมาประโยชน์เอาเข้าในโกษฐพระ
 คลังหลวงเลย

ศรีศุภมัศคฤคิเรก 1219 ศกวัน 4³ 5 คำ ประกอบควยตรีวารคิถี 3
 มีจุลศักราช 659 ระกานพศก⁽¹⁾ สมเด็จพระพุทธเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระคณารายณ์

(1) ปีระกาลงถูกทั้งมหาศักราชแลจุลศักราช แต่เป็นครั้งพระร่วงสุโขไทย

งามาธิปัตย์ นมัสการพระศรีรัตนมหาธาตุไทรรัตนปราสาท โดยทักษิณพระราชมณเฑียร
 ตรีศัควัยชุมนุมทั้งหลายอันมาแต่เมืองศรีธรรมราช ทำฎีกาให้ขุนพิพัฒน์ราชโกษา
 ปลัด เจ้าขุนหลวงพระคลังศรีราชโกษาธิปัตย์ ถวายบังคมกราบทูลพระกรุณา แด่พระ
 บาทสมเด็จพระพุทธเจ้าอยู่หัว ว่าขุนมูลนายอันออกไปทำราชการในเมืองนครศรี
 ธรรมราชก็ดี ขุนมูลนายที่อำเภอสิพรอยอายุคนแขวงจังหวัด ขึ้นแก่เมืองนครศรีธรรมราช
 ก็ดี มีลูกเมียพรรคพวก ข้าพระพุทธเจ้า⁽¹⁾ ชุมนุมทั้งหลาย และมีคดีเบิกสำนวนไรนา
 พิพากินอยู่ณที่เล่นทุบาท แลหัวเมืองอำเภอแลกรมใด ๆ แลเอาตัวลูกเมียพรรคพวกข้า
 พระเจ้าไปพิจารณาในโรงศาล ไต่ถามเรียกเอาเงินค่าเกาะเชิงประกัน คาส่งสำนวน
 คำนับอาญา คำนับอาญา แลหัวสมุคอากรเชิงเรือน คำนับดินหัวสวน แลลูกเมีย
 พรรคพวกตัวข้าพระพุทธเจ้าทั้งหลายเป็นชุมนุมแลชีพอทั้งหลาย ผู้มีศดาศักติหายศดาศักติมิได้
 ให้เสียวัตรธรรมเนียมพระพุทธเจ้า คดีดังนี้ ข้าพระพุทธเจ้าขอกราบทูลพระกรุณาให้
 ทรงพระกรุณาฯ จึงสมเด็จพระพุทธเจ้าอยู่หัวองค์นารายณ์รามาธิปัตย์ ทรงพระกรุณา
 มีพระราชโองการ ตรีศกขุนพิพัฒน์โกษา ให้แต่งพระกำหนดแลพระธรรมสาตร ให้แก่
 ชีพราหมณ์ทั้งหลาย ว่าซึ่งลูกเมียพรรคพวกชีพอพราหมณ์ทั้งหลาย มีคดีสิ่งใด แลเบิกดินสำ
 น้างแลส่วนเรียกไรนา พิพากินอยู่ที่ใด ค่าบลใด หัวเมืองใด ณที่เล่นทุบาทบ้านที่
 กรมใด ๆ แลเอาขุนมูลนายอันออกไปทำราชการก็ดี แลเกาะกุมลูกเมียแลพรรคพวก
 ชุมนุมชีพอพราหมณ์ทั้งหลายมาพิจารณา เรียกเอาเงินทองคำเกาะเชิงประกันศาลา
 คาทรงสำนวนค่านับอาญา คำนับอาญาอากรเชิงเรือน หัวสมุคจวบจวนคตย
 มั่นดินหัวสวนแลลูกเมียพรรคพวกชุมนุมแลชีพอพราหมณ์ทั้งหลาย ให้เสียวัตรธรรมเนียมสืบไป
 ภายนาเวลานั้นมิชอบ แด้นี้ไปภายนา เหตุว่าสิ่งของชีพอพราหมณ์ชุมนุมได้เพื่อเหื่อใด
 ประณมผลทานชื่อว่าสิน นัจสุญาภิบาท อย่าฟังเอาเข้าในพระโกศนพระคลังของหลวง
 จายราชการเลยเลี้ยงอาตมาประโยชน์เองเลย แลทรงพระกรุณา มีพระราชโองการ

(1) คำว่า ข้าพระพุทธเจ้าก่อนนี้หมายความว่า คนพวกข้าพระ

ให้ขุนพิทักษ์ราชโกษาแลมหาราชครูแต่งพระกำหนด แลพระธรรมสาครให้แก่มุมนม
รีพอพรหมทั้งหลาย ตามอัครพระบาฬี คัมภีร์พระธรรมสาคร แลสมเด็จพระ
พระพุทธเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณา มีพระราชโองการตรัสสั่งท่อนำขุนไทรโลก
เหม็นขาทรรยก เหม็นลักขิฤทธิ เหม็นราชบาลแลหัวพันนายเวงอันนิ่งเฝ้า สมเด็จพระ
บาทแห่งนั้น

อนึ่งโสด สมเด็จพระพุทธเจ้าอยู่หัว องค์นารายณ์ งามาธิปัตย์ทรงพระ
กรุณาโปรด ให้นายตำรวจคนในจัดเอาชาวส่วยชาวซางชายหญิง 200 ให้พยานพญา
โกษาเอาออกมาไว้เป็นข้าพระรักษาดานพระอิศวรณารายณ์เทวารูป แลมอบให้แก่
พระธรรมราย แลออกพระศรีราชโกเบเนตร์คุมไว้ ถือเครื่องพระทาน สำหรับพิธี
ถวายพระราชกุศล แลทรงพระกรุณาว่า มาหาสบโพนนักการข้าทาสไพรพระหลวงกรม
การไพร่สินบานพลเมืองเสมียนแลผู้มียศศักดิ์ ลูกขุนหัวเมืองแลไพร่ชาส่วยสองกอง
แลไพร่ชาวซางอาสา ตำรวจชาววังน้ำอาบนํ้าสรงทั้งสิบสองสัณักพัน แลไพร่พุทธศาค
จีนแซกไทยฝรั่ง วิสันคานานาประเทศก็ดี คือแม่จ้าวพองจ้าว ข้าส่วยแลอาสาแซก
ไทยบโพนแลนักการต่าง ๆ ภาษาก็ดี ไพร่สัณักพัน ซึ่งเรากล่าวมาทั้งนี้ เข้ามาสมรส
ด้วยพองจ้าวแม่จ้าว ข้าพระอิศวรณารายณ์รีพอพรหมทั้งหลายก็ดี มีลูกชายหญิงถึง 10 คน
บันให้แก่แม่จ้าวพองจ้าวข้าพระพุทธศาค ข้าส่วยสองกอง ชาวอาสา บโพนนักการจีนแซก
ไทยไพร่สัณักพัน ผู้มียศศักดิ์ ลูกขุนหัวเมืองเสมียนอาสา ตำรวจชาววังน้ำอาบ
นํ้าสรงซึ่งเรากล่าวมาทั้งนี้ แตะคนหนึ่งถ้ามีถึง 10 คนอย่าให้แบ่งปันไปเลยให้คงแก่
ข้าพระอิศวรณารายณ์เป็นรีพอพรหมตามเดิมตามสมัย แม่จ้าวพองจ้าว ฝ่ายข้าอิศวรณารายณ์
เกิด

อนึ่งโสด ฤาพองจ้าวแม่จ้าวเดิมรีพอพรหมออกไปสมรสด้วยผู้มียศศักดิ์
ลูกขุนหัวเมืองเสมียน ไพร่แลไพร่ชาส่วย ชาวซางชาวอาสา ไพร่บโพนนักการ
ข้าพระพุทธศาค ตำรวจชาววังน้ำอาบ แลจีนแซกไทยฝรั่งวิสันคานานาประเทศก็ดี
ไพร่สัณักพันแลถ้าเกิดลูกชายหญิงเท่าใด ๆ ให้แบ่งปันแต่คน แลถ้ามีถึง 10 คน
มิให้แบ่งปัน ทำประคุดซึ่งเรากล่าวมาดังแต่ก่อนดังนี้เกิด

อนึ่งโสกมาตราหนึ่ง พระพุทธเจ้าอยู่หัว บัญชรตรัสว่า จีนแขกไทยผู้ใหญ่
พระหลวงกรมการผู้ใด ๆ ก็ดี นานาประเทศก็ดี เกิดวิวาทด้วยชีพอพราหมณ์ แลทุบ
ถองตีด้วยไม้คอนกอนอิฐ สับด้วยอาวุธ เหล็กอันมีคมหาคมมิไคก็ดี ทำร้ายฉลักจรรนทุรู
ลากในกลางถนนหนทาง ทานชมนมในบ้านบนเรือน ให้ผ้าโพกหัวทกสังวาลชาดหุชาดก็
ตีให้หัวแตกใช้ ให้ไหมเอาสุวรรณกลัดเกล้า ทักกันสังวาลย์ ทอง หวีทอง ผาภาษา
พัทธสิงข 100 แลถ้าโลหิตทกให้ชุกหลุมทุก 4 กว้าง 4 ไหมเอาทองนพคุณใส่ที่โลหิตตก
ลงจงเต็ม แลถ้ามิได้ให้พลเมืองนั้น ลวคเงิน 9 รอบ ลวคทอง 9 รอบ บุษบา
เทพคาพันหนึ่ง จิงพันโยโยโษะ สังเวชโลหิตอุบาทว์ทกในเมืองนั้นแลพระเพ็ชรนุกรม
อย่าพึงสงไสยเลย

อนึ่งโสก สมเด็จพระพุทธเจ้าอยู่หัว บัญชรว่า มาตราหนึ่ง ฤาชีพอพราหมณ์
ทั้งหลายผู้ใด ๆ พราหมณ์ผู้มียศดาศักติหายศดาศักติมิไคก็ดี แลอยู่ในเกียนพรตก็ดี
มิไคเป็นเคื่อนพรต คืออะวันอุยதாகัถิ วันอันนวรกัถิ แลมิไคเป็นวันอุยอุยதாகัถิ
มิไคเป็นวันกันนุวรกัถิ แลไทยผู้ใดหาความใสโษะกัถิ ต้องตราให้สงพิจารณา
แลเรียกเอาเงินทองคำเกาะเชิงประกันคาตามคาทรงสำนวน ฤชาธรรมนิยมแถบทร
ภริยาทาสชายหญิงอันมิไคเป็นเคิมชีพอพราหมณ์กัถิ ครันเป็นทาสอยู่บนเรือนชีพอพราหมณ์
ใช้ เหมือนชีพอพราหมณ์ผู้นั้นเป็นอุปถากเรียกเอาแถบทรชายหญิงทาสลูกเมียแห่งชีพอ
พราหมณ์ผู้นั้น ทานวายุกลางเรือนแห่งชีพอพราหมณ์ ชื่อสุญาบาตสินของชีพอพราหมณ์
คุจเคียว แลว่าเปนแทหลานลูกแดชีพอพราหมณ์ผู้นั้นใช้ ทานวาเพศแห่งชีพอพราหมณ์
คุจเคียว ทานวาเพศแห่งชีพอพราหมณ์คุจเคียว อย่าพึงเอาคาฤชาธรรมนิยมสิ่งใด ๆ เลย
อนึ่งถาเมียนั้นไทยมิใช่เคิมลูกพราหมณ์กัถิ ทานวาเพินปริพิศรันพีชหวานลง ทานวาหญิง
ผู้นั้นพราหมณ์มี เอาคาฤชาธรรมนิยมมิไคคุจเคียวลูกพราหมณ์แล เหตุว่าเปนเอกจิตร
อันเดียวตายต่างกันไคอย่าพึงเอาคาฤชาธรรมนิยมอันใด ๆ ชื่อว่านัจสุญาบาตผู้นั้นนิบหาย
ไปเนียรทุกขแล

อนึ่งโสกสมเด็จพระพุทธเจ้าอยู่หัวบัญญัติว่า มาตราหนึ่ง ฤาชีพอพราหมณ์
ทั้งหลายมียศดาศักติหายศดาศักติมิไคก็ดี แลฤาบรรพกระหิรพญานาเหมินเจ้าเมืองนายที่

นายขนอนอำเภอลำปาง พวกราษฎรผู้ใด ๆ ทำทุรยศแก่ข้าพเจ้าพรหมมหาความใส่โทษ
ว่าทำผิดสิ่งใด ๆ ก็คือต้องพิจารณาไปตามจะเรียกเอาค่านาบาญชีค่าค่านับอาญาตาม
ค่าซึ่งทรงสำนวน ถ้าข้าพเจ้าพรหมมหาสัพพสาสน์แล้วบ้านไร่นาที่เล่นทูบาทที่ใดจะเรียกเอา
ส่วน หัวสบุดคุดจอบคุดควาย ค่านับบันดินหัวสวนเชิงเรือนเป็นของหลวงเอาเข้าใน
พระโกฐพระคลัง จายราชการไปเลี้ยงอาตมาประโยชน์มิได้เลย เหตุว่าข้าพเจ้าพรหม
สาสน์เอง เป็นสินนิจสุญาบาทถาวรสินไฟ เหตุว่าสร้างไถ่ผลทานเป็นปฐมอาญา
พึงให้เอา แลอาชวกรรมกระทำพระยานาเหมิน ขุนมุลนายมนตรีพุทธรักษาผู้ทรง
สำนวน อำมาตย์หัวเมืองผู้ใด ๆ ทั้งนี้มีฟังคำพระบัณฑูรทั้งนี้ ถานารายณ์เป็นพระเพลิง
สังหารหาวินาศ แลเกิดอโยไทยนั้นไปเกิดยังเนียรทุกข์ได้สืบสองอสงไขยชาติแล

อนึ่งโสคสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเกล้าว่า บัณฑูรว่า มาตราหนึ่งอาชวพรหมผู้ใด ๆ
มียศศักดิ์ทายศศักดิ์มิได้ก็ ถากรรมกระทำเมืองชื่อกิ่งใหญ่ หัวเมือง เจ้ากรม
อำเภอมณฑลนายที่ พุทธามรภักดาผู้ใด ๆ จับเอาข้าพเจ้าพรหมคนนั้นมาทุรยศแก่โสค
มียศศักดิ์ทายศศักดิ์มิได้ ถาหวยราชผู้ใด ๆ ก็คือแล พิจารณาว่าข้าพเจ้าพรหมผิดสิ่ง
ใด จึงไหมข้าพเจ้าพรหมผู้นั้นตามคุณารูปหนักเบาสองเท่าทูนรอบโทษเช่นนั้นไซ้
เอาแก่ผู้นั้นเอาเป็นทองแดงตามคดีความ เอาทให้แก่โสคทำบุญกึ่งไว้กึ่ง เศษเหลือ
นั้นทลงสมุทแล อนึ่งโสคถ้าได้จับเอาเงินพัศคุดสินของพรหมคนใด ๆ แลพานพาโล
วามิชื่อมีเจ้า มีชายคนแลลูกเมียทาษหญิงชายไว้ มีทำดอกเบี้ยก็คือ แลพิจารณา
รู้เท็จจริงไซ้ ให้ไหมสองเท่าทูน เอาทองแดงส่งให้แก่ข้าพเจ้าพรหมผู้นั้นเป็นอภัยภัก
แก่ผู้นั้น เศษนอกนั้น ทำรูปถาวรรตแก่ศสเจ้าไตรภพนั้นแล

อนึ่งโสคสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเกล้าว่า มาตราหนึ่ง อาชวกรรมกระทำ
ท้าวพระยานาเหมินขุนมุนนาย หัวเมืองอำเภอนายที่นายบ้านแลมนตรีเสนา นายพุทธรักษา
ผู้ใด ๆ ทำทุรยศจำข้อค้ายางแว่นตุรลาคฉลักจรวนแห่งข้าพเจ้าพรหม ผู้มีพรตหาพรต
มิได้ก็ให้ทำโทษแก่ผู้ทำทุรยศนั้น ให้คิดควยไม้ตะมกไม้ไผ่จ้งได้ 90 ทีแล้วให้เอา
เกี้ยวผู้นั้นขึ้นชายางไว้ 3 วัน แลให้ผู้นั้นปรายาจิตให้แก่ข้าพเจ้าพรหมผู้นั้นแลสิ่งณ 100
แลเชิญเทพยดาพันหนึ่งจึงจะพ้นโทษผู้นั้นแล พระกรรอย่าสงไสยเลย ๆ แลพระยา

โกษาธิบดีคำพระราชการโองการแห่งนั้นก่อนหน้าขุนไทรโลก เหมินชทาทรยก เหมินลักกิกฤทธิ
เหมินราชบาลแลหัวพันนายแขวง นั้นเฝ้าสมเด็จพระบาทแห่งนั้นแล

เขียนจบณวัน 6¹⁴5 ค่ำ ปีชวาลนักษัตรนศก (จุลศักราช 1096) ฯ

หนังสือพระครูพิเชษฐโหราจารย์ มาถึงขุนพรหมสุทธิตาธิราชปโรหิตแล
ขุนยศโสทรภณาริ ขุนวาสุเทพ แลขุนศรีสวัสดิ์โหมย ขุนพัศเวศ แลพราหมณ์ทั้งปวง
ควยขุนหาญเหตุการ เข้าไปถึงกรุงศรีอยุธยาว่าการไสยศาสตร์ พระราชพิธีแลพิธีพราหมณ์
พระครูเป็นเจ้า พิธีกรรมสารทตามชาติตระกูลพราหมณ์สำหรับเมืองนครวางไว้อย่า
ทักอาจารย์ซึ่งจะอุปถัมภ์คำฐาเป็นสัจเป็นธรรมมั่นคงหาไม่ไ้ มีเทศาภิบาลเกษมเทศาภิบาลนิริ
แลเลาพระตำราภพธรรมศาสตร์พระราชกำหนด ซึ่งจะบวชพรตกัน สังฆารคทาน
แก่ทานนาคถือนาควพรทวาศุกฤษพรตญกแซน ก็นั้นพรตนั้นก็ล่าสาบสาบสูญเสียสิ้นเป็น
หมินอยู่นักหนา จงปฤษาชุมนุมควยพระหลวงขุนหมื่น แลพิธีศรีเหลาศรีธนะศรีจาเห็น
พร้อมกันแล้วให้ขุนพรหมสุทธิตาธิ ขุนยศ ขุนวาสุเทพเอาหนังสือเรียนแก่ทานปลัดเมือง
ให้แจ้ง ให้ทานช่วยทำนบารุงไหว้ศาสนาพระครูเป็นเจ้า ให้พราหมณ์ทั้งปวงถือกิจตาจาริต
วาริพราหมณ์ ให้อยู่แก่สัจแก่ศีลพรตกันให้มั่นคงเสมือนอย่างในกรุงฯ จะทำมงคลการ
แลการพระราชพิธีของพระครูเป็นเจ้าให้จำเรื้อศรีสวัสดิ์พิพัฒน์มงคลพระขมศุขทุกประการ
กันโดยศักรุโทษแก่พิตรแล ฯ พณ ฯ เจ้าทานพระหลวงกรมการอาณาประชาราษฎร์ทั้ง
ปวงจงทั่ว ให้กรมปลัดเห็นแก่ฝ่ายไสยศาสตร์ของพระครูเป็นเจ้า การสำหรับสืบต่อไป
ให้เอาเรียนแก่ ฯ พณฯ ให้ทราบ ควยขุนศรีสวัสดิ์โหมยแต่ก่อนรักษาทอพระเทวกรรมอยู่ที่
บ้านเรือน แลรักษาสถานพระนารายณควยขุนวาสุเทพ แลช่วยจัดแจงดูอานหนังสือฝ่ายพระ
นารายณแลจัดแจงงานการสำหรับพระนารายณแลฝ่ายงานพระอิศวรสถานพระสยามภูวนารถ
นั้น ขุนยศเป็นเจ้าสถานจัดแจงทั้งสิ้นแต่สถานพระวิฆเนศร์ ขุนพรหมสุทธิตาธิเป็นเจ้า
สถานจัดแจงงานทั้งปวง แต่งานสำหรับเครื่องบูชาเมาเซาตอกเครื่องทั้งปวงแลดูอาน
หนังสือ ฝ่ายพิธีงานพระอิศวรนั้น เป็นพนักงานขุนยศจัดแจงทั้งสิ้น แลหล่อไว้พระอิศวร
นารายณนั้นมูไรทั้งสี่ศรีรักษาอยู่ในขุนยศวากลา ในฝ่ายงานพระอิศวร เป็นหัวชุมนุม
ครั้งรับพระไชยสถาน

พระสยามภูวนาด ซึ่งจะทำกรบบูชาภิเศกหงษ์ พระกุมารนั้นเป็นการใหญ่ผู้อื่นทำไม่ได้
 เป็นชาติตระกูลพนักงานขุนพรหมสุทธิตาธิราชบโรหิตไต่ทำการชำระหงษ์ส่งเสด็จไปคือว่า
 โดยไกรลาศพระเป็นเจ้าหยกบายพระภักตร์ถึงสามประตู ให้พร เพื่อจะให้จำเริญศรี
 สวัสดิ์พิพัฒน์มงคลด้วยไทยศักรุโทษแถบพิตรอาณาประชาราษฎร์ทั้งปวง ให้อยู่เย็นเป็น
 สุขให้บริบูรณ์ในแผ่นดิน แด่ขุนพัศเวกเป็นเอกในกรมเทวสารทริยมีราชการขึ้นชี้หัว
 ขางอาณานิไชยยาตรา เมอพยพหัวค้ำเนินเข้าเมือง จะไกร่รักษาวัดพระสิ่งหนึ่งสิ่งใด
 หามิได้ เมื่อจะขึ้นหงษ์ ขุนยศจ่ายผ้าขาว 4 ผืน เงินวัดจำสองบาทได้แก่ครูพรหม
 สุทธิตาธิ และขุนยศขุนจันปลัดรองรับพระแลกระทานมาไว้ สถานกลางอีกสถานพระ
 นารายณ์เป็นเจ้าทำการชำระหงษ์เหมือนกัน ขุนวาสุเทพขุนเวศนุภักดิ์ ขุนรัตนารายณ์
 ขุนเทพมณี ขุนราชมณี เป็นคู่อาณัติหนังสืออยู่ในสถานพระนารายณ์ สถาน
 พระวิฆเนก พรหมสุทธิตาธิไกร่รักษา หอไว้พระนั้นมูไรทั้งสี่ไกร่รักษา ขุนยศโสธร
 ขุนสมภูขุนศรีสเทวาเทาเพ็ชรมีหน้าที่สำหรับทุกคน ขุนยศรักษาสถานพระสยามภูวนาด

อนึ่งพิศนุราชพราหมณ์องค์ใด ได้เป็นเจ้าสมรวาทีอารามหลวงท้าวพระยา
 ไหลงโทษ คลายโทษแล้ว แลให้เข้ามาหาพราหมณ์ผู้เฒ่าผู้แก่ ครูอาจารย์มีพรอันแก่
 กวามันให้ชุมนุมพราหมณ์สี่เหล่า นิ่งสั่งกักปราจิตยกพรทักกันสังวารถฎาทานให้ถึงจะชอบ
 ค่ายกิจพราหมณ์ จึงจะเป็นการมงคลแล แลพระราชพิธีแก้ท้าวพระยาองค์นั้น บริสุทธิ
 แก่ผู้ใดบวชพระเสริฐในโลกทั้งสาม สังวารถ 3 เส้นรักษาอักษร 3 ตัว สังวารถ 6 เส้น
 รักษาอักษร 6 ตัว จน 7, 9, 21, 32 เส้น แลท้าวอาจารย์สังวารถเองหาเกรงเจ้าไม่
 แลกระทำผิดสิ่งใดก็ให้ชุมนุมพราหมณ์พร้อมกันกระทำโทษ ถอดสุวรรณชกเกสาชกภูทอน
 เค็จท้าวถอดประจิต สิ้นเกสาให้นิราศสิ้นโทษเสีย แลจะให้เข้ามาเป็นพราหมณ์ทำการมงคล
 พิธีสิ่งใดอีกเล่านี้ ไม่เป็นการมงคลในแผ่นดินแก้ท้าวพระยาองค์นั้นเป็นอันขาดทีเดียว

อนึ่งพระธรรมศาสตร์ ว่าถาลินชาติสินตระกูลปะไวยะทีกอจารย์แล้วชุมนุม
 พร้อมกันเอาชาติตระกูลอื่นเข้ามายกพรทักกันเพิ่มมั่นคงบริสุทธิแท้แล้ว ให้ทำการพิธีสำหรับแผน
 คินสืบต่อไป ผู้ใดชาติตระกูลใดให้เรียกชาติตระกูลนั้น อย่าให้แปลกปนกันเป็นหินชาติ
 จันฑาลนิคจาริตวาริขพราหมณ์ ๆ ที่ดี ๆ ก็จะพลอยเศร้าหมองบุณทิเลภัยด้วย แลจะไปสู่
 โทษอบายทุกข์เป็นอันแท้ ๆ

อนึ่ง เชิญพระขึ้นมณฑลนั้น มีในพระตำหรับเคียงคุณเป็นอันยากนักหนา
 อภิเศกตั้งพระตะเบศพระเมรุอัครกันวันนั้นตก จึงจะยกพระผู้เป็นเจ้าขึ้นได้ คุณนั้น
 พอละเขียนได้ แลว่ากระแสนองเคียงคุณนั้นยากซึ่งนักหนา ถ้าผู้ใดมีปัญญา อุดม
 เพียรเขียนเล่าเรียนให้รู้จักแจ้ง ในคัมภีร์ทุกสิ่งแลจึงจะทำการพิธีนั้นได้ แลกันโหยโหย
 อันตรายนั้นด้วย ให้คิดอ่านปลูกซากัน ผู้ใดสัจซื่อมั่นคงจะเป็นองค์พราหมณ์ได้ ให้จัดเข้า
 มาเล่าเรียน ถ้าผู้ใดไม่เอาชาติเอาตระกูลแลอย่าให้เข้ามาเลย ให้ท่านกรมพระปลัด
 เห็นแก่ศาสนา ยกฝ่ายไสยศาสตร์ชาติพราหมณ์ไว้ครั้งหนึ่งก่อน ท่านก็จะได้ไชยพรพระอิศวร
 พระนารายณ์นั้นเอาเป็นที่พึ่งแก่ชีพราหมณ์สืบต่อไป ในทุกวันนี้แลจะเกิดศรีสวัสดิ์พิพัฒน์มงคล
 มหาชนมสุขของทุกประการ ฯ พณ ฯ แล้วผนวการสืบไป ฯ

